

FF5047

ALAPÍTVÁ 1951

közgazdász

MAGYARORSZÁG LEGRÉGEBBEN MEGJELENŐ FELSŐOKTATÁSI LAPJA

LVI. ÉVFOLYAM 3. SZÁM | 2015. ÁPRILIS

DR. ROSTOVÁNYI ZSOLT

8

az Iszlám Államról

ZARVA TARTÁS KÜLFÖLDÖN

19

Nemzetközi példák

MŰPA

26

Tíz éves a Művészetek Palotája

Vásárnap

Nyári egyetemek – Az igényes fesztiválfeeling

A tavaszi szemeszter és a vizsgák végeztével befejeződik a tanév, de a tudás kapui nem zárulnak be, sokkal inkább új lehetőségek nyílnak meg a kalandvágó hallgatók számára. Utazás, kultúra, új emberek: a nyári egyetemek szezonja hamarosan kezdetét veszi. A jelentkezési időszak már javában zajlik, de az igazi felfedezésre még egy pár hónapot várni kell.

A 2-8 hetes nyári egyetemi programok elsősorban a fogadó ország kultúrájának, művészetének megismerésére, illetve a pályázó nyelvtudásának tökéletesítésére nyújta-

nak lehetőséget. Természetesen ez elsősorban nem tantermi környezetben valósul meg, hanem egy intenzív irányított program keretében, ahol alkalom nyílik világot látni és új tapasztalatokat szerezni. Egy ilyen utazás során a kulturális sajátosságokat egy valódi nemzetközi közösség tagjaként lehet belélegezni.

De mikor, meddig és legfőképp hová? Jó közgazdászként a válasz: attól függ! Hiszen megannyi ország, intézmény és szervezet kínál nyári programokat.

Az AEGEE diákszervezetben érdekelték számára ez a válasz könnyű, hiszen aki tagsággal rendelkezik, az szabadon válogathat az aktuálisan meghirdetett nyári egyetemi lehetőségek közül. A jelentkezés április végéig tart, ezután bírálják el a

pályázatokat. A szervezet nagy előnye, hogy a részvétellel járó anyagi terhek is enyhébbek az átlagosnál.

Aki más úton szeretne részt venni hasonló programokon, annak érdemes szétnéznie az Egyetemünk honlapján lévő lehetőségek között. Itt országonként, azon belül is felsőoktatási intézmények szerint kereshetünk optimális úti célt. Az egyes intézmények programjai jelentősen eltérhetnek és rendkívül változatosak mind a nyújtott szolgáltatás, mind az anyagiak tekintetében.

Ha ennél többre vágyunk, és elég rátermettnek érezzük magunkat egy kedvezőbb feltételeket biztosító ösztöndíjra, érdemes utánanézni a Magyar Ösztöndíj Bizottság pályázatainak. Ezen ösztöndíjak elnyeréséhez azonban jelentősen több dokumentumot kell benyújtani.

Mindebből arra következtethetünk, hogy a magasabb támogatás komolyabb feltételeket szab, s csak ezek teljesítésével lehet elnyerni egy-egy ilyen ösztöndíjat. Fontos kiemelni, hogy az adott célország nyelvismerete ez esetben feltétel, nem pedig előny, mégis érdemes pályázni az aktuális felhívásokra, ha megfelelünk az elvárásoknak.

Természetesen mindezeket kívül számos más úton is lehet nyári egyetemekre jelentkezni, akár ösztöndíjjal, akár önköltségen. A cél ugyanaz: egy nyári kaland külföldi környezetben. Egy nyaralással egybekötött külföldi tanulmányút, ahol nincsenek követelmények, csak új ingerek, új tapasztalatok és kulturális sokszínűség.

TÓTH TAMÁS

Rövidhírek

Ötödjére is a legjobb márkák között a Corvinus

Az elmúlt évek sikereit követően 2015-ben ötödik alkalommal is elnyerte a Superbrands címet a Budapesti Corvinus Egyetem. A Magyarországon 2004-ben indult nemzetközi Superbrands program a világ legjelentősebb márkaértékelési rendszere, amely közel kilencven országban azonos ismérvek alapján díjazza a vezető márkákat. A díj szakmai alapon emeli ki a legjobbakat, tovább hangsúlyozva a BCE stabil szerepét és presztízsét a felsőoktatás és a gazdasági élet területén.

Most mutasd meg!

Továbbra is várja lelkes résztvevőit a „Most mutasd meg! - a Prezi”. A tavaly tavasszal indított ingyenes tréning népszerűségének köszönhetően az idei évben is több alkalommal várja az érdeklődőket. A fél órás képzés során betekintést nyerhetünk a Prezi működésébe. A könyvtár által indított tréning magyar és angol nyelven is elérhető. További információkért és a jelentkezéshez keresd fel a könyvtár honlapját!

Emberek, akik mellett elmész
Elnyűtt, régi ruhák, műanyag poharat szorongató megszürkült kezek s a kis táblácska, mely hirdeti: „Kérem, segítsenek!” – Mindannyian tudjuk, kikről van szó, de általában nem figyelünk rájuk. Ez ihlette meg Kása Steve István fotóriportert és Kimmel Zsolt festőt az „Emberek, akik mellett elmész” című kiállítás létrehozására. Az alkotások között találkozhatunk meghökentető és szomorú, de vidám és optimista történetekkel is. A kiállítás április 17-ig, a BCE Egyetemi Könyvtár oktatótermében, nyitvatartási időben ingyenesen látogatható. Az eseményről bővebben a Corvinus Online blogon olvashatsz.

Tanintézetől az Akadémiáig

Február végén nyitotta meg kapuit a Budai Campusról szóló intézménytörténeti kiállítás. A projekt az Entz Ferenc Könyvtár és a Rerrich Béla Tájékoztató Szakkollégium szervezésében valósult meg. A kiállítás megtekinthető a Villányi út 29-43. szám alatt található K épület II. emeletén, az elnöki tanácsterem előterében.

KNEIFEL JANKA

A média és a reklám világa testközelből

A 21. század digitális világában mindenütt jelen van a média, a reklámok pedig észrevétlenül hatnak ránk. Érdekel a média- és reklámügynökségek világa, és szívesen megismernéd a szakterületet közelebbről? Úgy gondold, szuper és különleges ötleteid vannak, amiket kreatívként kamatoztatnál? Vagy inkább a számok és adatok embe- re vagy, s azt térképeznéd fel, hogy egy-egy terméket kiknek és hogy lehet a legjobban eladni? Esetleg maguknak a reklámoknak a kivitelezésében vennél részt?

Ha magadra ismertél, és lenne kedved bepillantani ezekbe a folyamatokba, vagy éppen azt sem tudod, mi fán terem az ügynökségek munkája, eljött a Te idő! A Magatartástudományi és Kommunikációelméleti Intézet ismét megszervezi szakejtét a média iránt érdeklődő hallgatóknak, akik most az ügynökségek munkáját és működését

ismerhetik meg részletesebben. Az eseményre április 14-én kerül sor 17:20-tól a C épület VIII. előadójában. A meghívott szakemberekről és további fejleményekről az MKI Facebook oldalán értesülhetsz, melyet könnyen elérhetsz az alábbi QR-kód segítségével.

MUHEL EMESE

Jegybankelnökök a Közgázon

Március 4-én Bod Péter Ákos indította útjára a FAKT Szakkollégium Monetáris Politika Előadássorozatát, két héttel később pedig Surányi Györgyöt láttuk vendégül. Mindkét korábbi jegybankelnököt arra kértük fel, mutassák be saját elnökségük kihívásait és az azokra adott válaszokat.

Előadóink megvilágították azt a makrokörnyezetet, amelyben a monetáris politikának működni kellett. Bod Péter esetében ez maga a rendszerváltás és a hozzá kapcsolódó tranzíciós válság volt. Előadónk az eredmények közül kiemelte a gyors intézményi fejlődést és a valutatartalék szintjének emelését. Surányi a makrokörnyezet bemuta-

tásával tette világossá a '95-ös stabilizációs csomag szükségességét. Mind a költségvetés, mind a folyó fizetési mérleg hiánya 10% körül volt, tehát klasszikus ikerdeficit helyzet alakult ki. Ebben a helyzetben a gazdaságpolitika egyszerre épített a fiskális, a monetáris és a jövedelempolitikára. Az összhang nélkülözhetetlen volt. A fiskális politikából a fogyasztási javakat terhelő 8%-os vámpótlékot emelhetjük ki, míg a monetáris politikát az árfolyam csúszó leértékelése jellemezte. A stabilizáció érdeme, hogy a fájó reálbércsökkenés mellett a munkanélküliség nem növekedett. A részletes összefoglalók megtalálhatóak a fakt.org.hu honlapon. Az előadássorozat áprilisban újabb jegybankárral folytatódik. Sok szeretettel várunk minden érdeklődőt.

NÉMETH KRISZTIÁN

45 éves a Rajk

A Rajk László Szakkollégium idén ünnepli 45. születésnapját. A kollégium alapítása óta egyetemisták százainak életét változtatta meg. A tehetséggondozás mellett segített hallgatóinak közösségekben is kiteljesedni, hogy megvalósítsák álmaikat, és felkészültek legyenek a társadalom egészét érintő kérdésekben. A Rajk azonban nem csak saját tagjainak fejlődését tekinti céljának. A kollégium a megalakulása óta állandó figyelemmel kíséri környezetét, részt vesz annak formálásában is.

1970 óta rengeteget változott a világ, s ehhez az intézménynek úgy kellett alkalmazkodnia, hogy közben megtartja alapvető értékeit: a tudásvágyat, szakmai igényességet,

proaktivitást és a társadalmi érzékenységet. Ezeket pedig nemcsak a kollégisták felé kívánta közvetíteni, hanem az erre nyitott külvilág felé is. A Rajk 45 éve alatt ezen értékeket céljaként kitűzve különböző esz-közökhöz nyúlt, hogy segítse a legújabb szakmai témák és a legelismeretebb gazdasági gondolkodók magyar köztudatba való behozását, reagáljon a magyar társadalom égető problémáira (mint a mobilitás hiánya), vagy széles egyetemi közeget érintő diskurzusokat kezdeményezzen. Ma a tagjainkra nagy szakmai hatást gyakorló közgazdaságtani és üzleti gondolkodókat díjazó Neumann- és Simon-díjunkkal, a fiatal, nehéz helyzetben lévő, de tehetséges fiatalokat megsegítő Szabó Kálmán Tehetségprogrammal, a Szexi Közgazdaságtan előadássorozattal, illetve az utóbbi 45 évben kiszélesedett szakkollégiumi mozgalomban való aktív szerepvállalással próbáljuk ezen örök célokat teljesíteni.

MNB Monetáris Politika Előadássorozat

fakt

Jelentkezz nyári egyetemre az AEGEE-Budapesttel!

Az AEGEE nevű európai diákszervezet idén 69 nyári egyetemen vár Téged Európa legkülönbözőbb pontjain, összesen 101 város szervezésében.

Mi is az a nyári egyetem? Nagyjából két hét városnézés, tengerparti pihenés, sportolás és az esti bulik külföldön, harminc európai fiatal társaságában. Emellett természetesen a legtöbb helyen lehető-

ség van nonformális tanulásra is workshopok keretében olyan témákban, mint például a sport, történelem, művészetek, nyelvtanulás vagy környezetvédelem.

A jelentkezéshez mindössze annyit kell tenned, hogy befizeted az AEGEE-Budapest éves tagdíját, majd a regisztrációt követően egy angol nyelvű motivációs levéllel jelentkez a kiválasztott nyári egyetemre. Ha megtetszettek nyári egyetemünk, csatlakozz a „Jelentkezz Nyári Egyetemre AEGEE-Budapesttel!”

nevű Facebook eseményünkhöz. Itt minden információt és segítséget meg fogsz találni, továbbá itt fogjuk hirdetni infó- és élménybeszámoló estjeinket és a motivációslevél-író tréningünket is, amelyek mind azért lesznek, hogy segítsék és megköny-

nyítsék a jelentkezésedet! A nyári egyetemek listáját és részletes leírását itt találod: www.aegee.org/su. A jelentkezés határideje április 24., de a pár napos átfutási idő miatt semmiképp ne hagyd az utolsó pillanatra!

Varázslatos SG

A Studium Generale a Budapesti Corvinus Boszorkány- és Varázslóképző Egyetem hivatalos RBF-felkészítője. Célunk, hogy a mugli származású diákokat felkészítsük a minden év májusában esedékes Rendes Bűbajos Fokozat vizsgára, mely elengedhetetlen ahhoz, hogy a varázslócsaládból érkezőkhöz hasonlóan felvételt nyerjenek az intézménybe.

Tanáraink számmisztikát, mágiatörténetet és galleontant oktatnak, továbbá a muglik közt elterjedt interneten keresztül biztosítanak lehetőséget a felkészülésre. És mindezért egy knútot sem kell fizetni!

Ahogy az évente megrendezett „Maratonokért” sem, melyeken minden érdeklődő diák részt vehet. Itt kidolgozzuk, és április 20-22-ig prezentáljuk az összes szóbeli RBF mágiatörténet és galleontan tételt, számmisztikából pedig április 27-29-ig minden témát átisméltünk a diákokkal.

Lehetőséget biztosítunk szóbeli próbavizsgára, ahol a tanulók valós stresszhelyzetben, de tét nélkül kipróbálhatják magukat. De mit is szolgál a készülés és próbavizsgázás? Szeretnénk, hogy a diákok olyan eredményt érjenek el a Rendes Bűbajos Fokozat vizsgán, amellyel bekerülhetnek az áhított varázslóképzőbe, valamint hogy a természetes vizsgadrukot kellő rutinnal kezeljék, és a pillanatnyi stressz ne befolyásolja a meghallgatás kimenetelét. Reméljük, hogy felkészítőinknek köszönhetően diákjaink magabiztosan szóbeliznek, varázslatos kalandként gondolnak vissza életük egyik legnagyobb megpróbáltatására, és elégedetten mondják majd júniusban: Csíny letudva!

EVK-felvételi

A márciusi bevonó tábor után az április talán még nagyobb izgalmakat tartogat számunkra, és reméljük, számotokra is, hiszen elérkezett a felvételi időszaka. Most egy kis betekintést engedünk a kulisszák mögé, hogy meggyőzzünk, mindenképpen érdemes eljőnnöd.

Első lépésként Neked csupán anynyi a dolgod, hogy április 13-án vagy 14-én (Te döntesz) 19:10-kor részt veszel az írásbeli fordulón. A teszt főként általános tájékozottságot, személyiségjegyeket és gondolkodásmódot fog mérni, és még annyit elárulhatunk, hogy szükség lesz a kreativitásodra is. Inkább szórakoztatónak fogod találni, mintsem hosszúnak vagy stresszesnek. Amennyiben továbbjutottál, egy egész napos szóbeli fordulóra invitálunk majd a Kinizsi

koliba. Úgy képzeld el, mint egy AC napot a cégeknél, ahol több feladatban kell magad megmutatnod. Ezáltal nem csak belekóstolhatsz picit, hogy milyen EVK-snak lenni (hiszen eltöltesz velünk egy egész napot), hanem kipróbálhatod magad élesben is egy ilyen típusú interjú, és a jövőre nézve hasznos tapasztalatokat szerezhetsz.

Hogy pontosan mit is keresünk Benned? A legfontosabb a motiváció, tudásvágy és barátságos, nyitott személyiség. Mi is mind mások vagyunk, különféle érdeklődési körrel és célokkal, de éppen ezért alkotunk egy erős és sokszínű közösséget, ahol egymást segítve fejlődünk. Mostantól Te is részese lehetsz mindennek! Gyere el a felvételnkre, és add meg magadnak és nekünk a lehetőséget, hogy megismerjünk!

Találkozunk az írásbeli fordulón! Részletes információt a pontos helyszínről hírlevelünkön keresztül, valamint Facebook-oldalunkon olvashattok majd.

K Kari Napok

Idén április 20. és 23. között rendezzük meg a K Kari Napokat az egyetemi polgárok számára.

Az eseményt 20-án, hétfőn reggel 9 órakor a Coca-Cola testébresztő focikupa előselejtezője nyitja meg, majd 18 órakor kezdődik a Corvinus Fashion Night, ahol a modelleké avanszált hallgatók mutatják be divattervezők kollekcióit. A nyertes modell részt vehet a Supermodell of The Year rendezvényen.

Kedden a szakmaisága a főszerep, így többek között a Coca-Cola HBC előadásán hallhattok információkat a cég kereskedelmi csatorna-menedzsmentjéről. Este kezdődik a Mentorest, ahol lehetőségetek lesz adott felsővezetőkhez pályázat útján bekerülni. A kellemes hangulatú, vacsorával egybekötött kapcsolatépítéshez a helyszínt idén a Google Ground biztosítja. Emellett részt vehettek a teqball bajnokságon is, amelynek nyertese az országos döntőbe jut.

Szerdán három-öt fős hallgatói csapatok mérik össze kreativitásukat, ügyességüket, tudásukat

az egész napos diákvetélkedőn, ahol a támogató vállalatok is játékokkal készülnek. Délután rendezzük meg startupversenyünk döntőjét: az egyetemközi selejtezőből bejutott csapatok szakmai zsűri előtt mutatják be ötletüket, a győztes több százezer forint értékű segítséget kap terve megvalósításához. Az sem fog unatkozni, aki profi szakemberektől szeretne tanulni: szerdán tart előadást a Kitchen Budapesttől Szauer Tamás és Dietz Miklós, a McKinsey partnere, és Michele Orzan, a European Chamber elnöke.

A csütörtök a megmérettetéseké. Reggeltől a BEAC-on a Coca-Cola testébresztő focikupa döntős csapatai mérkőznek meg az első helyért, és a röplabdások is versenyezhetnek. Eközben a gasztronómia szerelmesei főzőversenyen próbálhatják ki magukat, ahol egy adott ételt kell elkészíteniük. Persze ezalatt a Fővám téren sem áll meg az élet: a 245 csapat részvételével megkezdődött középiskolás verseny tíz legjobbja méri össze tudását.

Minden hallgatót várunk a K Kari Napokon!

Jegybankelnökök a Közgázon

Március 4-én Bod Péter Ákos indította útjára a FAKT Szakkollégium Monetáris Politika Előadásorozatát, két héttel később pedig Surányi Györgyöt láttuk vendégül. Mindkét korábbi jegybankelnököt arra kértük fel, mutassák be saját elnökségük kihívásait és az azokra adott válaszokat.

Előadóink megvilágították azt a makrokörnyezetet, amelyben a monetáris politikának működnie kellett. Bod Péter esetében ez maga a rendszerváltás és a hozzá kapcsolódó tranzíciós válság volt. Előadónk az eredmények közül kiemelte a gyors intézményi fejlődést és a valutatartalék szintjének emelését.

Surányi a makrokörnyezet bemutatásával tette világhossá a '95-ös

stabilizációs csomag szükségességét. Mind a költségvetés, mind a folyó fizetési mérleg hiánya 10% körül volt, tehát klasszikus ikerdeficit helyzet alakult ki. Ebben a helyzetben a gazdaságpolitika egyszerre épített a fiskális, a monetáris és a jövedelempolitikára. Az összhang nélkülözhetetlen volt. A fiskális politikából a fogyasztási javakat terhelő 8%-os vámpótlékot emelhetjük ki, míg a monetáris politikát az árfolyam csúszó leértékelése jellemezte. A stabilizáció érdeme, hogy a fájó reálbércsökkenés mellett a munkanélküliség nem növekedett. A részletes összefoglalók megtalálhatóak a fakt.org.hu honlapon. Az előadásorozat áprilisban újabb jegybankárral folytatódik. Sok szeretettel várunk minden érdeklődőt!

NÉMETH KRISZTIÁN

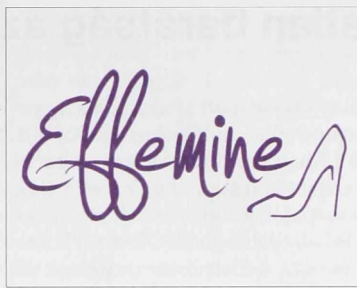
Sikeres élettörténetek első kézből

Idén először indítja el az Effemine a Sikeres élettörténetek előadásorozatát, melyen megismerkedhetsz több üzletág olyan női vezetőjével, aki már megjárta a siker rögös útját, és igazán elismertté vált a munkájában.

Idén először indítja el az Effemine a Sikeres élettörténetek előadásorozatát, melyen megismerkedhetsz több üzletág olyan női vezetőjével,

aki már megjárta a siker rögös útját, és igazán elismertté vált a munkájában.

Március 17-i első előadásunkon már találkozhattál Kovács Krisztinával, aki több mint hét éve a HP magyarországi leányvállalatának HR-igazgatója. A következő alkalommal két vendégünk is lesz: Szabó Eszter, a GE közép- és kelet-európai régió Corporate kommunikációs és Public Affairs igazgatója és Nagy Beáta, a Corvinus egyetemi docense, akit már láthattál a Női vezetők – sze-

repmoделlek című tárgy előadásain. Érdekel a pénzügy? Akkor Cziniel Eszter, a L'oreal pénzügyi vezetője biztosan sokat tudna mesélni Neked a karrierlehetőségekről ezen a területen. Az előadásorozatot Heal Edina zárja, aki 2010 óta a Google Magyarország vezetője. Gyere el és kérdezz vendégeinktől, így meg-

kaphatod a hozzávalókat a sikeres karrier receptjéhez.

Ugyancsak ajánljuk figyelmedbe a Jobline Női Karriernapot. Ha szeretnél megismerkedni olyan cégekkel, ahol a munkahely és a magánélet egyensúlya nem jelenthet akadályt, látogass el május 16-án a Millenáris parkba! Böngészés közben keress fel az Effemine standját is, ahol karriertervezési- és stílustippeket kaphatsz. Emellett idén is meghallgathatsz egy izgalmas előadást Görög Ibolyától „Csak stílusosan! Mit diktál a protokoll az állaskeresésben?” címmel.

További információért kövesd Facebook oldalunkat!

HORVÁTH REBEKA

Ide veled, nyelvvizsga!

A „Fokozatváltás a felsőoktatásban stratégia” szerint 2020-tól csak azok a diákok kerülhetnek be alap- vagy osztatlan képzésre, akik legalább egy B2-es szintű, azaz középfokú nyelvvizsgával (vagy azzal egyenértékű okirattal) rendelkeznek, illetve minimum egy emelt szintű érettségi vizsgát tesznek.

A kormány nemrég benyújtott tervezetével egyfajta „teher alatt nő a pálma” módszert kíván alkalmazni. Na de kinek a kertjében? A kitűzött cél egyfelől az általános- és középiskolai nyelvtanítás minőségének fejlesztése, amely nem alaptalan, hisz a jelenlegi oktatási módszerek fényében a tanulók többsége képtelen a nyelv területén (is) különánél nélkül eredményeket elérni.

Másfelől a változás várhatóan ösztönzőleg hat azon diákok számára, akiknél a diplomához szükséges nyelvvizsga-követelmények teljesítése később egyébként problémát jelentett volna, s ez tömegesen fordult elő az utóbbi időkben.

A fentiek tekintetében az érettségizők körében az egyre nagyobb népszerűségnek örvendő „gap year” is új értelmet nyerhet. Az egyéves „tanulmányi szünet” eddig elsősorban azok a diákok iktatták be a középiskola és az egyetem közé, akik tanácstalanok voltak jövőbeli terveiket illetően, így „önfelfedező” útra indultak, önkénteskedtek vagy dolgoztak. Ezúttal azonban a biztos nyelvtudás megszerzése is a repertoárba kerülhet, s külföldi tapasztalatszerzés felé terelheti a fiatalokat. Nincs forgatókönyv, így csak találgatni lehet, hogy ki az, aki megy, és ki az, aki marad...

HALKÓ PETRA

Megszűnik a komédia?

Bizonyos alap- és mesterszakok megszüntetésének tervezetéről volt hangos a média március 11-én. A „Fokozatváltás a felsőoktatásban” stratégia szerint 2016 szeptemberétől nem indítanak többek között a kommunikációs szakokat, a folyamatban lévőket pedig fokozatosan kivetelnék. Egyes képzések már kizárólag önköltséges formában indulnának, a kommunikációval kapcsolatosan pedig az is felmerült, hogy csak a Nemzeti Közzolgálati Egyetemen lehetne tanulni.

Aggodalmunk nem volt alaptalan, hiszen Palkovics László államtitkár korábban is utalt már rá, hogy a gazdaságilag nem nyereséges szakok helyett a műszaki-informatikai képzésre kellene nagyobb gondot fordítani. Hatalmas felháborodás követte a tervezetet, hiszen a KSH eredményei is azt mutatják, hogy a bölcsészek és a kommunikátorok mintegy 79 százaléka diplomás foglalkozásban tud elhelyezkedni. Nem sokkal később az RTL Klubon Palkovics már azt nyilatkozta, szó sincs arról, hogy megszüntetnék a szakot, csupán felülvizsgálják azt, mert jelenleg négyféle ilyen oktatás folyik Magyarországon, köztük olyanokkal, melyek valóban nem elégítik ki megfelelően a munkaerő-piaci igényeket. Tisztázta,

hogy az NKE mint a képzés kizárólagos oktatója fel sem merült, majd hozzátette, április közepén fognak dönteni, jelenleg csupán szeretnék volna felmérni a tervezetre adott reakciókat.

A tervek szerint a hallgatóknak kompetenciateszteket kell kitölteniük a képzés elején és végén, hogy láthatóvá váljon a fejlődésük. Emellett a tervek szerint 2020-ra nagyjából 15 százalékkal kevesebb szak közül lehet majd választani. Elkülönítenék az egyetemet és az alkalmazott tudományok egyetemét, lehetővé tennék közös képzések indítását, valamint közösségi főiskolákat is létrehoznának. Felülírják az államilag támogatott helyek és az önköltséges képzés közötti átsorolás szabályait is.

A Magyar Kommunikációtudományi Társaság hamarosan a kommunikáció szak létjogosultságának megvédésére irányuló párbeszédre hívta a közvéleményt, illetve azóta hivatalosan is állást foglalt, s ennek kapcsán konferenciára hívja mindazokat, akik szeretnének kiállni a komédia mellett. Előzetesen regisztrálni április 19-ig lehet a helyzet.mkt@gmail.com címen.

DENGYEL DÓRA

Ez egy elszakíthatatlan barátság az uszodával – interjú Czmarkó Gergővel

Czmarkó Gergő utánpótlás válogatottként kezdte vízilabdás karrierjét, később a magyar bajnoki, majd a Budapest-bajnoki címet is megszerezte. Jelenleg a Corvinus férfi vízilabdacsapatának kapitánya, és vezetésével a harmadik Magyar Egyetemi és Főiskolai Vízilabda Bajnokság első fordulóját száz százalékosan, három győzelemmel zárták. Gergő jelenleg Kereskedelem és marketing szakos, harmadéves hallgató egyetemünkön.

Mióta vízilabdázol?

A 2000-es évek elején kezdtem, nagyjából 13-14 éve.

Miért pont ezt a sportágat választottad?

A szüleim négyéves koromban egy úszó óvodába írtak be, itt kezdtem el megbarátkozni az uszoda világgal, és ebből elszakíthatatlan barátság lett. Hét év után váltani szerettem volna egy játékosabb, izgalmasabb sportra, és pont ekkor zajlott a 2000-es olimpiai mérkőzés Sydneyben. A vízilabdacsapat bajnok lett, ami egy hatalmas lökést adott.

Hogyan jött a Corvinus csapata? Játszol mellette máshol is? Alapvetően a Hegyvidék Ybl sze-

nior csapatában játszom, az egyetemi vízilabda kiegészítésként jött. 2013-ban megkeresett egy korábbi vízilabdátársam, és megszerveztük a csapatot, akikkel indulhattunk az első vízilabda MEFOB-on. Három hét alatt kellett összeszednünk az embereket, és komoly küzdelmek árán meg tudtuk nyerni a versenyt.

Mivel foglalkozol az edzések mellett?

Jelenleg egy médiaügynökségnél dolgozom, ami nagyon jól jön a Kereskedelem és marketing szak után. Igyekszem a szabadidőmet is aktívan tölteni: szeretek utazni, zenét hallgatni, a legújabb kedvenc hobbim pedig a puzzle.

Hogyan tudod beosztani az idődet ennyi tevékenység mellett?

Kiskorom óta rengeteg lemondással jár a vízilabda, nemcsak a saját, de a családom részéről is. Rengeteg segítettek a szüleim az évek során, kísérték edzésekre, meccsre. Itt az egyetemen is össze tudtam egyeztetni az órarendemmel, ráadásul a tanáraink abszolút partnerek mindebben. A munka újabb kihívást jelentett, de szerencsére még tudom menedzselni.

Mi a legfőbb motivációd?

Nagyon nagy bennem a versenyszellem az élet minden területén. Elsősorban magamnak szeretek bizonyítani, és mindig magasabb-

ra teszem a mércét. Azt hiszem, ez egy egészséges maximalizmus, ami folyamatosan motivál. Ha idén bajnokok leszünk, máris azon jár majd az eszem, hogyan védjük meg ezt a címet.

Hogyan éled meg a kudarcokat?

Erősen földhöz tud vágni egy elvesztett verseny, de szerencsére hamar kialszom ezt. Nagyon erőteljesen élem meg a mélységeket és a magasságokat is, a kudarcokból igyekszem tanulni és plusz motivációt szerezni. A sport rengeteg dologra megtanított, és ezeket az élet minden területén tudom hasznosítani. Elfogadtam, hogy nem lehet mindig minden fényes.

Egyéni vagy csapatjáték?

Minél több szemléletmód van egy csapatban, annál többet tanulhatunk egymástól szakmailag és a sport területén is. Szeretem, ha ér-

vényesülhetek az egyéni kvalitásaimmal, látásmódjaimmal, és szívesen veszem mások véleményét is. A csapat edzőjét és tagjait nagyon régóta ismerem, és gyakorlatilag családként tudunk együtt dolgozni. Nem szeretnénk versengést a csapaton belül, mi közös célt szolgálunk. Kevés helyen van akkora összetartás, mint a Corvinus csapatában, és remélem, hogy ez az utódainkban is meglesz.

Milyen megmérettetések várhatóak a jövőben?

A MEFOB idén kétfordulós, április 11-12-én lesz a második forduló. Szerencsére az első nagyon jól sikerült, így van esélyünk a bajnoki címre, bár rengeteg munka vár még ránk addig. Emellett az egész egyetemi csapattal szeretnénk hagyományt teremteni az utánpótlás és a közvélemény számára is.

TAKÁCS DALMA

CORVINUS TAVASZI SPORTNAPOK

ÁPRILIS 07 - 09.

 TENISZ KEDD 10:00-15:00 BEAC SPORTPÁLYA	 PARTIZÁN KEDD 13:00-15:00 KINIZSI KOLLEGIUM	 AEROBIK SZERDA 13:20-TÖL BCE ÉPÜLET AULA	 FUTÓ VERSENY KEDD 15:00-TÖL NEMZETI - CET	 BEERPONG KEDD 19:00-TÖL KINIZSI KOLLEGIUM
BCE VS. BGF KÉZILABDA MECCS KEDD 20:00-TÖL HALASSY OLIVÉR SPORTCSARNOK	 RÖPLABDA SZERDA 11:30-15:30 KINIZSI KOLLEGIUM	 FUTBALL CSÜT 08:00-15:00 BEAC SPORTPÁLYA	 KOSÁRLABDA CSÜT 10:00-15:00 KINIZSI KOLLEGIUM	 KINIZSI KUPA CSÜT 21:00-24:00 KINIZSI KOLLEGIUM

ÉTREND-SZEMÉLYIEDZÉS ELŐADÁS
 KEDD 15:30 BCE ÉPÜLET III. ELŐADÓ

TALMÁCSI-SZIJÓ-ZENGŐ MOTORSPORT
 SZERDA 12:30 BCE ÉPÜLET III. ELŐADÓ

SPORTOLJ KÖZGAZI!

JELENTKEZNI MÁRCIUS 20. ÉS ÁPRILIS 03. KÖZÖTT ONLINE A BCSPORT.HU-N KERESZTÜL LEHET

Havi belpol

Kizökönt a kétharmad, ó, kárhozat

Hatalmas médiacsinnadratta közepette lezajlott a veszprémi időközi választás, a kormány pedig elvesztette kétharmados többségét. Kész Zoltán a parlamentben találta magát, és észrevette, hogy kollégái közül sokan eddig nem is voltak ott – de mostantól kénytelenek lesznek ott lenni. A veszprémi időközi választáson ugyan megtört a Fidesz-KDNP lendülete, de a hazai politika szereplői csak most kezdenek rájönni, hogy az életben semmi sem ilyen egyszerű. A megannyi kétharmados törvény ugyanis csupán a jelenlévő képviselők kétharmadát igényli, ami kényelmetlen székfoglalóhoz vezet a Parlamentben.

Elsőre egyszerűnek tűnik a képlet: ha minden egyes ellenzéki képviselő részt vesz az ülésen és a kormány javaslatai ellen szavaz, nem lehet elfogadni kétharmados törvényeket. Ennek a gyakorlati megvalósítása azonban nem ilyen egyszerű – és most látszik csak meg igazán, mekkora

politikai érték az a pártfegyelem, ami alapvetően jellemző a Fideszre (a közelmúlt média-cicaharait nem számítva): itt egy elfoglalt jobbikos, ott egy virágokat mentő LMP-s, amott meg egy elhunyt MSZP-s képviselő (a szocialisták szakadárjairól nem is beszélve) – és hopp, már át is ment egy újabb kétharmados törvény.

Az új felállásról már az első alkalommal kiderült, hogy messze nem olyan rózsás az ellenzék számára, mint amilyennek közvetlenül a veszprémi győzelem után tűnhetett. A március 3-i ülésen a 197 aktív képviselőből – miután Kész Zoltán még nem tette le az esküt, a néhai Lasztovcica Jenő mandátuma pedig egyelőre betöltetlen volt – a jobbikos Apáti István távolléte miatt sikerült elfogadni a jelentős közigazgatási módosításokat tartalmazó törvényjavaslatot.

Ironikus módon a nap másik kétharmados törvényjavaslatát Kósa Lajos

Fidesz-alelnök nemleges szavazata miatt nem sikerült elfogadnia a kormányt.

Nem túlzás azt állítani, hogy az ellenzék munkája még az eddigiekénél is nehezebbé vált most, hogy elvesztett a kétharmados többség: most már nem hivatkozhatnak munkájuk ellehetetlenítésére, arra, hogy szavazataik semmit sem számítanak: és amennyiben egy kétharmados törvényjavaslat átmegy, a szavazók legalább annyira fogják hibáztatni őket, mint a Fideszt. Nagyon sürgősen rendezniük kell a soraikat.

Ha ez nem lenne elég, akkor lapátoljunk rá még némi kommunikációs és legitimitási problémát is: a kormány médialaboratóriumában már most dörszölik a tenyerüket, ha esetleg rá kellene mutatniuk a kialakulóban lévő Jobbik-MSZP-koalícióra. Nehéz lesz tehát úgy a demokrácia és a jogállam hősi védelmezőjének szerepében tetszelegni, ha közben közbe-közbejövögetnek dolgok. „A kétharmados többség eltűnése és a Fidesz erkölcsi, valamint legitimitációs bukása miatt súlyos felelőssége

van minden egyes ellenzéki képviselőnek” – írta közleményében Vona Gábor, melyben kijelentette, hogy megbüntetik a távolmaradó Apáti. És akkor milyen közlemények fognak majd repkedni, ha ne adj’ isten egy ellenzéki megszavazza az egyik törvényjavaslatot?

Ami pedig a Fideszt illeti: a köz- és alkotmányjogi struktúrát oly intenzíven – ha nem is túl elegáns vagy virtuóz módon – faragták át saját igényeiknek megfelelően a 2010-es választási időszak óta eltelt időben, hogy elhíhetjük Orbán Viktornek: igazából nincs is szükségük a kétharmadra. A megváltozott dinamika bizonyos ügyek esetén – legyen szó ügynökökről vagy az Iszlám Állam elleni beavatkozásról – még akár a kormány előnyére is válhat. Lényeg a lényeg: a Simicska-affér vagy a házson belüli ellentétek a „fiatalok” és az „öregek”, illetve az atlantisták és a keleti/déli/timbuktuai nyitás hívei közt sokkal nagyobb nehézséget fognak jelenteni a Fidesz számára, mint a kvázikétharmad megtartása.

KELEMEN LUCI

Építsd már most a jövődet!

PROFESSION
Ha jó állás kell.

Lájkold a Facebookon a „Pályakezdő – Profession.hu” oldalt és kövesd gyakornoki és pályakezdő állásainkat!

Álláskereséssel és szakmai kérdésekkel kapcsolatban keresd **Csabai Tündét** a Profession.hu képviselőjét a Budapesti Corvinus Egyetemen, vagy a csabai.tunde@ydc.hu email címen!

A fő törésvonal nem az iszlám és a Nyugat között húzódik

Interjú Dr. Rostoványi Zsolttal

A magát Iszlám Államnak nevező szélsőséges szunnita csoport 2014. június 29-én foglalta el Irak és Szíria bizonyos területeit. Azóta a nemzetközi összefogás eredményeként amerikai légitámadások és nemrégiben egy átfogó szárazföldi offenzíva indult el ellenük. A márciusban történt tunéziai és jemeni merényletekért is az Iszlám Állam vállalta a felelősséget. A nemzetközi rendszer egyik legaktuálisabb kihívásáról Dr. Rostoványi Zsolttal, egyetemünk rektorával, Közel-Kelet-szakértővel beszélgettünk.

Fotó: Vincze Tímea

Mi áll az Iszlám Állam sikere mögött?

Az iraki és szíriai események előkészítették a táptalajt az Iszlám Állam számára. Az Egyesült Államok által 2003 márciusában megindított támadás – ami megdöntötte Szaddam Huszein hatalmát – Irak fragmentálódásával járt. Ugyanez következett be a 2011-et követő években Szíriában is. Egyik ország sem esett teljesen szét, de az állam elveszítette kontrollálási lehetőségét területe egésze felett, az ilyen helyzetek pedig mindig kedveznek a radikális mozgalmak számára, az Iszlám Állam is ezt használta ki.

Nevezhetjük államnak?

Nem, azzal együtt, hogy kvázi állami struktúrát épít ki azokon a területeken, amelyeket elfoglal, viszont az államiság attribútumaival nem rendelkezik. Részben törekszik arra, például ami a bevételeket illeti, hogy azokon a területeken, amelyeket elfoglal, olyan forrásokra tegyen szert, amelyek biztosíthatják a szervezet működését. Államnak tehát nem nevezném, és ők is kalifátusnak mondják saját magukat, amióta Abu Bakr al-Baghdadi tavaly júniusban kinevezte magát kalifának. Ez arra a kalifátus intézményre utal, ami Mohamed halála (632) után jött létre, és onnantól kezdve egészen 1924-ig – amikor az ataturki Törökország megszüntette ezt az intézményt – nagyjából folyamatosan létezett. Az Iszlám Állam ennek a visszaállítását tűzte ki célul.

Hosszú távon mennyire tudná fenntartani magát?

Mindent megtesz annak érdekében, hogy megfelelő bevételi forrásokra tegyen szert, ami különböző tényezőkből tevődik össze: egyfelől amikor elfoglalták Moszult, megszerezték a bank – körülbelül 500 millió dollárra tehető – tartalékait. Adókat, vámokat, útdíjakat szednek a fennhatóságuk alá tartozó területeken. Szép számmal akadnak a térségben régiségek, ezek egy részét – már amiket nem vernek szét vagy semmisítenek meg – eladják a fekete piacon. Ezenfelül olajlelőhelyeket és -feldolgozókat tartanak az ellenőrzésük alatt, olajat értékesítenek. Túszokért cserébe váltságdíjat – egy emberért akár 10 millió dollárt – követelnek. Legújabban pedig emberi szervekkel is kereskednek.

Becslések szerint külföldi harcosok ezrei álltak az Iszlám Állam szolgálatába. Mitől lehetnek ennyire sikeresek a toborzásban? A többgenerációs európai muszlim bevándorlók miatt lehetnek fogékonyak a dzsihádisták üzenetére?

Ez megint csak kétoldalú dolog. Valóban, becslések szerint akár húszezerre – vagy még többre – tehető azoknak a külföldieknek a száma, akik az Iszlám Államhoz csatlakoztak. Elsősorban olyanokról van szó, akik identitásválságban van-

nak, konkrétan Nyugat-Európa esetében olyanok, akik második vagy harmadik generációs bevándorlók, nem tudnak beilleszkedni és integrálódni, mert nem fogadja be őket a társadalom, viszont eredeti származási országukkal is elvesztették a kapcsolatot. Számukra egyfajta kapaszkodót jelenthet a radikalizmus, amit a helyi imámok vagy éppen az Iszlám Állam képvisel.

II. Abdullah jordán király európai parlamentbeli nyilatkozata szerint a növekvő iszlamofóbia is az Iszlám Államot erősíti, illetve radikalizálhatja az európai muszlimokat. Ön egyetért ezen állításokkal?

Abszolút egyetértek. Egy példa: a Charlie Hebdo ellen elkövetett merénylet utáni két hét alatt ugyanannyi atrocitás érte a Franciaországban élő muszlimokat és muszlim szervezeteket, mint a megelőző évben összesen. Egy másik példa: Hollandiában Geert Wilders – aki köztudottan szélsőségesen bevándorlás- és iszlámentes – Szabadság Pártjának népszerűsége rohamosan megugrott a merénylet után. Ez azt jelenti, hogy sokan hajlamosak ugyanazt a véleményt képviselni, amit maguk a radikális dzsihádisták, hogy háború van az iszlám és a Nyugat között. A fő törésvonal valószínűleg nem az iszlám és a nyugat között húzódik, hanem

a radikális szélsőségesek és a mérsékelték között, a fundamentalisták és a nem fundamentalisták között. A radikalizálódás mindkét oldalon öngerjesztő folyamat, mind a szélsőséges dzsihádisták, mind pedig az idegenellenességet képviselők részéről.

Ön hogyan vélekedik az Egyesült Államok által vezetett nemzetközi koalícióról az Iszlám Állam ellen, amelyben Magyarország is részt vesz mintegy száz katonával?

Mindenképpen szükséges és a nemzetközi közösségnek elemi érdeke az Iszlám Állammal szembeni erőteljes fellépés. Itt nyilvánvalóan meghatározó szerepe van az Egyesült Államoknak, ugyanakkor az is biztos, hogy ők és a koalíció alapvetően légitámadásokat hajtanak végre az Iszlám Állam bázisai ellen, ez azonban önmagában kevés. Szükséges, de nem elégséges. Elengedhetetlen a szárazföldi offenzíva is, ugyanakkor az is érthető, hogy nem a nyugati országok vállalkoznak erre, hanem a helyi erőket próbálják kiképezni és felfegyverezni. Miután sikerül, és előbb-utóbb sikerülni fog kiszorítani az Iszlám Államot a térségből, azzal – a helyi viszonyok összetettsége miatt – még nem oldódik meg minden.

SZALAI RÉKA

Élőben kapcsoljuk a Kunigunda útja 64-et

Rég éreztem már olyan kicsinek magam, mint amikor kiszálltam a kocsiból. Balomon az MTV-székház magasodik komoly exteriőrjével, jobbomon pedig egy aprócska lakókocsi, rajta az anakronisztikus Szabad sajtó útja címtábla – és benne az ember, akit keresek: Nagy Navarro Balázs.

Az újságíró 2011 decemberében Szávuly Arankával együtt kezdett éhségstrájkba azért, mert a köztvé híradójában kiretusálták Lomnici Zoltánt, a Legfelsőbb Bíróság egykori elnökét. Kirúgták érte, de a Fővárosi Törvényszék nemrég hatályon kívül helyezte a Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság ennek jogszerűségéről szóló elsőfokú ítéletét. A tiltakozást azóta is folytatja többedmagával, mellette három éve kitartó civilekkel, a székházzal szembeni lakókocsiban – „a táborban”.

Ott találkozunk. Nyitva az ajtó, úgyhogy az ajtófélfán kopogtatok. Az ágyán ül, iPad-en olvassa az aktuális híreket. Megpróbálok elhelyezkedni a telepakolt asztalnál, de egy gázpalcot arrébb cipelve a kinti asztalhoz invitál. Elvileg melegebb van, mint odabent – mégis fázom. Fúj a szél.

A nemzeti ünnepen bemutatkozó hírműsor humoros apropójával próbálom indítani a beszélgetést, de hamar kiderül, hogy számára mindez csupán szimptóma, jelentéktelen pattanás egy rohadó testen.

– Mindez kódolva volt – mondja. – Nem a hibák száma a tragikum: tapasztalatlanok, gyakornokok és egyetemisták dolgoztak egy rohamtempóban előkészített műsoron. A tartalmi üresség és az információ hiánya, valamint a csúsztatások jelentik a fő gondot, illetve az, hogy nyolcvanmilliárdból készült mindez. A sok baki ezért nem elég nekem ahhoz, hogy röhögjek a történeten.

Felvetem, hogy talán nem is releváns egy ekkora médiapiacra egy hírtelevízió. Nem ért egyet.

– Lehetnének színvonalas háttérműsorok, ahol nem kinyilatkoztatások szintjén beszélne olyan témákról, mint Paks2 vagy az Orbán és Simicska közti küzdelem. Szakember, esemény, információ lenne hírtelevízióhoz, pénz is van – nem ezen múlik a dolog. A kérdés az, kell-e sok csatorna, és meg tudják-e tölteni egyáltalán?

Témát váltok. Közben elsétál mellettünk pár gyakornok, akik nagy erők-

Fotó: Nagy Navarro Balázs

kel próbálnak nem ránk nézni.

– Mi Ön szerint a közszolgálatosság? – kérdezem, felismerve, mennyire rossz helyről közelítettem meg az egész beszélgetést. Mosolyogva válaszol.

– Most olvassam fel az összes törvényt erről? – teszi fel a költői kérdést, mielőtt komolyabbra fordítaná a szót. – Olyan tartalmat adjon, amit senki sem vállal fel profitalapon. Kulturális műsorok, gyermekműsorok, dokumentumfilmek. Ehelyett van egy propaganda hírszolgálat és egy, a kereskedelmi tévével versenyezni próbáló, de annál sokkal gagyibb szekció. Nincsenek viták, közéleti háttérműsorok. Szerintem a gond nem azzal van, hogy az emberek nem tudják, mivel kellene foglalkoznia a közszolgálati médiának, hanem az, hogy nem teszi.

Pittyegés szakítja meg beszélgetésünket. Feláll, besiet a lakókocsiba és egy bögre kávéval tér vissza.

– Szerintem nincs különbség e között és a hatvanas-hetvenes évek Magyarországá közt. Még a Kádár-korszak végén is jobb volt ennél a helyzet. Arra a szintre jutottunk, hogy bárki képernyőre kerülhet, ha valakinek a valakije. Ha nincsenek gondolatai, nem baj: majd leírjuk neki. Ez nem a csatorna karakterén múlik. A sokat szított új médiatörvényben is meg van fogalmazva mindez, csak a szemünkbe röhög a hatalom. Ez nem Orbán Viktorral kezdődött, hanem már jóval korábban. Mindig azt mondom, hogy a gondolkodásmódon kell változtatni: addig a BBC alapszabályát lemásolva sem lesz ebből BBC.

– És ezt hogyan lehetne biztosítani?

– Így – mutat azonnal a lakókocsira. Látom, ahogy lassan leperognek a kérdések a mellettem lévő lapról. – Tiltakozni kell, menni, ameddig lehet. Ha az emberek nem lépnek fel,

akkor nem fog történni semmi. Nem lehet felülről várni a változást. Lehet tüntetni, legfeljebb kirúgnak.

A sajtóval és az újságírók felelősségével folytatja. Rátaláltunk volna arra, amiért oly hosszú ideje itt demonstrál...?

– Egy kezemen meg tudom számolni, hány nagynevű újságíró mert kiállni mellettem 2011-ben, amikor elkezdtek a demonstrációt. Morális válság van. Röhöghetünk bármennyit a közmédia műsorain, de közben meg elfogadjuk az elfogadhatatlant. Magyarország nem Belorusszia. Itt lehet tiltakozni. Gyakorlatilag még egyetlenegyszer sem fordult elő itthon, hogy ideológiai szempontoktól függetlenül, a szakma tisztessége és etikája miatt álltak ki az újságírók. Összefogás nélkül pedig nem fogunk változtatni semmin.

Lelkiismereti kérdés – ismétli megint. Pár másodpercig némán nézek vissza rá, emésztgetve az elhangzottakat. Közben több, iszonyatosan hangos autó pöfög el mellettünk.

– Ilyen színvonal és nézettségi adatok mellett meddig tartható fenn a jelenlegi állapot? Mikor jön el az a pont, amikor a vezetőség lemond vagy lemondatták?

– Bármeddig fenntartható – lep meg válaszával. Az egyetlen szempont a teljes lojalitás, a hatalom teljes kiszolgálása. A lemondásuk kizárt. Azért kerültek ide, mert itt katonák kellenek. Itt csak a hatalom teljes kiszolgálása az egyetlen érvényesülési mód. Ez nem diktatúra, bizánci, feudális rendszer: mindig a fejtől kell függni mindenkinek.

– De hol húzódik a határ az opportunisták és a szervilis rétegek között? – próbálok jobban belelátni a fejébe. Egy heves kézmozdulattal feldönti a már üres bögrét, de már el is kezd válaszolni, mielőtt ideje lenne felállíta-

ni. – Szerintem az elvakult hívek köre rendkívül szűk. Velük nincs mit kezdeni. Az opportunisták célja a túlélés. Nagyon nehéz úgy bemenni a munkahelyre, hogy hányingered van, és nem tudsz mit csinálni az előtted lemenő műsorról. Ott pedig ne emlegessünk BBC-t, ahol bíróság mondja ki a hírterület-vezető Papp Dánielről, hogy hírhamisító. Ez nonszensz. Közben egy repülőgép száll el felettünk. Ki tudja, talán pont Londonba tart.

– Amikor egy ellenzéki politikus nyilatkozik, ezt minden egyes alkalommal el kellene mondania. De nem erre használják a 25-30 másodpercüket.

Mire észreveszem magam, már kétszer annyi időt töltöttem társaságában, mint eredetileg terveztem. A szél elállt. Melegebb lett.

– Zárásképpen akkor kért egy vidámabb kérdést...

– Nem kérek, csak mondom... én egy optimista ember vagyok...

– Milyen közmédiát kívánna Magyarországnak?

– A mostani teljes ellentétét. Egy kevesebbet terjeszkedő, két-három csatornában gondolkodó szervezetet. Megpróbálnám a lehető legjobb szakembereket behozni: szerintem nincs belőlük hiány, csak a partvonalra vannak szorítva. Sajnos a baj az, hogy ennél csak jobban lehet csinálni. Leszögezném azért: nem szeretnék a közmédia vezetője lenni, nem is ezért kezdtem a demonstrációt.

Még pár percet beszélgetünk az ellenzék kérdéséről, az elfogadható alternatívák és a részletes programok kérdéséről, de ezek a gondolatok messzire mutatnak, túl messzire a székháztól és lakókocsitól.

– Hogy van-e értelme tiltakozni mindez ellen? Szerintem ez lelkiismereti kérdés – ismétli megint kulcsgondolatát. – Ha nem próbáljuk megváltoztatni, nem fog történni semmi. De szerintem bent sem érzik jól magukat. És ha azt látják, hogy lehetséges a változás, gyorsan tudnak alkalmazkodni. De nincs miről beszélni az ilyen rendszerek kapcsán, ha nincsen az embernek lelkiismerete” – zárja szavait.

Mielőtt elindulnék, visszafordulok egy pillanatra, sok szerencsét kívánok neki, és gratulálok az optimizmusához. Aztán elballagok, beszálok az autómbe, és hazamegyek kis zuglói lakásomba, ahol az újságírás nagy kérdéseit keretbe foglalja a Word-dokumentum, és a lelkiismereti problémákat elfedi a zárthelyik és beadandók fellege.

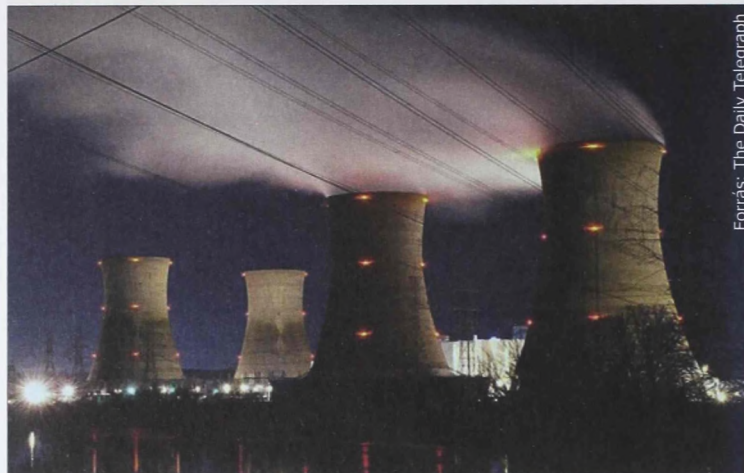
KELEMEN LUCI

A harmincéves atomtitkok

Március 3-án az Országgyűlés elfogadta az úgynevezett Atomtörvényt, ami lehetővé tette, hogy az eredetileg tervezett, már így is hatalmas sajtóvisszhangot kiváltó tizenöt éves titkosítást harmincra növeljék.

A kormány a példátlan titkolózás okaként a nemzetbiztonsági kockázatot jelölte meg, a kritikusok szerint azonban ez csak a mutyizást szolgálja. Korrupciókutatók kimutatták, hogy a nyilvánosság korlátozása esetén az árak általában 4-8%-kal emelkednek. A paksi projekt esetében ez 160-320 milliárd forintot jelent, ha a legfrissebb adatokkal számolunk, de igazából a beruházás összköltségéről semmi biztosat nem lehet tudni. Orbán Viktor először 10 milliárd eurós kiadásról beszélt, ami pár hónap alatt, Vlagyimir Putyin budapesti látogatására már 14 milliárdra hízott. A kalkulációnál további problémát jelent, hogy energetikai beruházásoknál csak az egy-két év

alatt megvalósuló projektek esetében lehet biztos árakat mondani, de egy atomerőmű megépítése akár több mint tíz évig is eltarthat. A jelenleg világszerte zajló hetven atomerőmű és hatvan reaktor épí-

Forrás: The Daily Telegraph

tésének 37%-át a paksi bővítéssel is megbízott orosz Roszatom végzi. Európán belül sem példátlan, hogy az egyre inkább elhidegülő moszkvai kapcsolatok ellenére az orosz atomcég kap megrendeléseket. Ta-

lán az egyik legismertebb – és a paksi bővítéssel legtöbbször párhuzamba állított – finnországi erőművet is ők építik.

Van azonban egy hatalmas különbség: ott a Roszatom nyílt pályázaton utasította maga mögé az Areva és a Toshiba ajánlatát, valamint a beruházás alapkoncepciója, a hi-

telezés módja és a részvényesi kör érdekeltége mindenki számára megismerhető. Továbbá társadalmi párbeszéd és politikai vita is lezajlott, a döntést csak a részvényesi megállapodás után hozták

meg. Végül a nagyon szigorú atomenergia-biztonsági törvények és a finn Fennovoima többségi, 60%-os résztulajdona elég garanciának bizonyult a projekthez. Más kérdés, hogy mindezek ellenére a 2005-ben indult építkezés többszöri módosítások miatt a tervezett négy helyett tizenhárom év alatt készül el, a költségek pedig 3 milliárd euró helyett 8,5 milliárdra fognak rúgni. Nemcsak az építkezéssel, hanem a fűtőanyag-szállítással (amire Hanhikivi és Paks esetében is megint csak a Roszatom kapott megbízást) kapcsolatosan is felmerültek aggályok. Ehhez viszont Paks esetében átláthatatlanságra hivatkozva az Európai Bizottság nem járult hozzá; több elemző szerint ezzel a paksi bővítés egésze kérdésessé vált.

Az EU és a közvélemény rosszallásán túl felmerült az is, hogy a gazdasági problémákkal küzdő orosz kormányzat nem fogja tudni finanszírozni az építkezést, valamint a magyar büdzsének is túl nagy kiadás lenne. Egyes információk szerint a döntéshozók csak arra várnak, hogy Brüsszel mondja ki az utolsó szót – és így rájuk lehessen hárítani a felelősséget.

SCHUCK RÓBERT

Venezuelai kitiltási ügy – marad-e Maduro?

Állítólagos puccskísérletek, amerikai kitiltás, megfélemlített ellenzék. Jelenleg ez jellemzi Venezuela politikai életét.

A dél-amerikai országban Hugo Chávez néhai elnök két évvel ezelőtti halála óta ingatag a belpolitikai helyzet. A rendszeres tüntetések néha zavargásokba is árcsapnak. Tavaly negyvenhárman estek áldozatul a tiltakozásoknak. Idén eddig egy 14 éves diák halt meg, amikor egy demonstráción gumilövedék találta el.

A mostani elégedetlenséget az idézte elő, hogy a lakosságot közel 70%-os infláció és súlyos áruhiány sújtja. A gazdasági nehézségek oka, hogy az ország erősen függ az olajexporttól, így a 2014-es árcsökkenés különösen rosszul érintette Venezuelát. Az ország elnöke, Nicolás Maduro szerint amerikai puccskísérlet folyik ellene, és a tüntetéseken kolumbiai félkatonai csoportok provokálják az embereket. Februárban

Forrás: AFP

a főváros, Caracas polgármesterét, az ellenzék egyik vezetőjét titkosügynökök tartóztatták le. Az ellenzék szerint a kormány erővel próbálja elfojtani az engedetlenséget és el akarja terelni a figyelmet a gazdasági problémákról. Közben a dél-amerikai ország viszonya mélypontra jutott az Egyesült Államokkal. Washington nemzetbiztonsági fenyegetésként tekint

Venezuelára és több tisztségviselőt is kitiltott a demonstrálókkal szemben alkalmazott erőszak miatt. A nemkívánatos személyek között van a helyi titkosszolgálat vezetője, akit a hír hallatán Maduro rögtön kinevezett belügyminiszternek. Az intézkedésekre válaszul az elnök teljhatalmat kért és kapott, hogy „küzdjön az imperializmus ellen”, illetve vízumkényszerrel ve-

zetett be az amerikai állampolgárokkal szemben. Március közepén a venezuelai külügyminisztérium a New York Times-ban egész oldalas hirdetésben tiltakozott az ellen, hogy szerintük az Egyesült Államok semmibe veszi az ország szuverenitását. Több ellenzéki vezető, köztük a 2013-as elnökválasztásokon szintén induló, a szavazatok 49,1%-val vereséget szenvedő Henrique Capriles is kritizálta ezeket a lépéseket. Szerintük az intézkedések nem az ország, hanem csak Maduro ellen szólnak. Ennek ellenére a kitiltási ügyet a környező államok elítélik, még a szomszédjával nem túl felhőtlen kapcsolatot ápoló Kolumbia is.

Venezuelában idén tartanak parlamenti választásokat, amelynek a kormánypárt erős hátránnyal indul neki, Maduro elnök támogatottsága a legfrissebb felmérések szerint ugyanis csupán 22%. Az is kérdéses lehet, hogy a rendkívül népszerű Chávez lakosság által egyre kevésbé kedvelt utódja meddig képes hatalmon maradni.

SÜLE ANDRÁS

Bérgyilkos az államfő?

Február végén lőtték le Borisz Nyemcovot, az orosz kormány legnagyobb kritikusrát. Az ügyészség öt csecsen férfit tartóztatott le, akik szerintük a Charlie Hebdo melletti kiállása miatt ölték meg az ellenzéki vezetőt. Mások úgy vélik, Putyin elnök köréből rendelt bérgyilkosságról van szó, mivel Nyemcov segített az Egyesült Államoknak az orosz vezetőket sújtó szankciós lista összeállításában.

A teljes igazságot talán sosem tudhatjuk meg, annyi mindenestire bizonyos, hogy Putyin hatalomra jutása óta rengeteg ellenzéki gyilkoltak meg Oroszországban.

2002-ben a Liberális Oroszország mozgalom két fő alakját lőtték agyon. Az ügyészség által súlyos gazdasági visszaéléssel vádolt Vlagyimir Golovljovval otthona mellett végeztek. Fél évvel később Szergej Jusenkov kapott golyót szintén lakása közelében. Két évvel később az orosz privatizációval, maffiával foglalkozó Paul Klebnyikovot, a Forbes magazin volt főszerkesztőjét lőtték le a nyílt utcán. Szintén újságíró-gyilkosság történt 2006-ban, amikor Anna Politkovszkaját, a csecsen háborút erősen bíráló, számos kintüntetést kapott publicistát Putyin születésnapján lőtték agyon.

Ugyanebben az évben mérgezték meg Londonban Alekszandr Litvinyenkót. Az orosz állambiztonsági szolgálat Angliába szökött egykori tagjának teájába kevert va-

laci radioaktív polóniumot. Egy szakértő szerint a kérdéses izotópot csak az orosz Szarov városának atomerőművében állíthatták elő. A már haldokló Litvinyenko azt állította: Putyin személyesen rendelte el halálát.

Sztanyiszlav Markelovot 2009-ben fényes nappal ölték meg Moszkvában. Az áldozatot az egyik legismertebb emberi jogokkal foglalkozó ügyvédként tartották számon, aki korábban Anna Politkovszkaját is védte. Az ugyancsak az oknyomozó újságírókhoz köthető Natalja Esztemirovával emberrab-

lók végeztek Csecsenföldön, szintén 2009-ben. Az aktivista a helyi emberjog-sértésekkel foglalkozott.

Szintén ebben az évben halt meg a börtönben Szergej Magnyitszkij ügyvéd, aki több magas rangú tisztségviselő adócsalását tárta fel. A hivatalos verzió szerint halálát az orvosi segítségnyújtás elmulasztása okozta, viszont a jogász rokonai kínzás nyomait vélték felfedezni a holttesten. Magnyitszkij tragédiája vezetett oda, hogy 2012-ben az Egyesült Államok az ügyben érintett orosz vezetőket kitiltsa és bankszámláit befagyassza.

Egy német lap információja szerint Nyemcov ennek a szankciós listának az összeállításában is részt vett, de tavaly a Krím-félsziget elcsatolását követő büntetőintézkedéseknél is segített az érintetteket kiválasztani.

Bár a felsorolt gyilkosságok között felfedezhető egy minta, egyelőre semmi sem bizonyítja egyértelműen, hogy Putyinnak köze lenne bármelyik üggyhöz.

TAMÁS DOROTTYA

„Kellemetlen igazság”

Terítéken a brit bevándorlási hullám

Szinte mindennaposak a bevándorlással kapcsolatos viták – legalábbis az Egyesült Királyságban. A Financial Times arról írt: a britek 70%-a fél, hogy más kultúrák fogják elárasztani az országot, és a lakosság szerint az országban minden harmadik ember migráns (a valóságban csak minden hetedik), míg a munkavállalási segélyt kérők számát a valóság adatok hatszorosára becsülik.

A hiedelmek és a valóság közötti hatalmas különbséget a brit média és a politika is igyekszik saját előnyére fordítani többek között olyan állításokkal, mint hogy a bevándorlók a segélyekért mennek, vagy hogy maximalizálni kellene a migránsok számát.

Andor László uniós biztostként 2014-ben részletesen elemezte a kérdést, melyben mind az összeurópai, mind a brit helyzetre kitért. Állítása szerint minden kutatás azt támasztja alá, hogy a média teljesen más

közvetít, mint ami valójában történik. Szerinte a „kellemetlen igazság” az, hogy az emberek többsége nem a segélyek miatt költözik egyik országból a másikba, hanem azért, hogy dolgozzon – ez viszont gazdasági szempontból mindig előnyére válik a fogadó államnak.

A London School of Economics és a University College London által készített kutatások is bizonyítják,

hogy az a tévhit sem igaz, miszerint az Egyesült Királyságba irányuló migráció növelte volna a munkanélküliséget, vagy csökkentette volna a béreket – sőt, számos esetben ezeknek pont az ellenkezője történt –, de az sem bizonyított, hogy a migránsok a fiatalabbak elől vennék el a munkát.

Más tanulmányok szerint a migráns dolgozók jelenléte az előrege-

dő társadalmak számára –mint az Egyesült Királyság is – nélkülözhetetlen, hiszen nélkülük a gazdaság nem tudna rendesen működni. Kifejezetten előnyös, ha hiányszakmákban dolgoznak, de ha más területeken helyezkednek el, adójukkal akkor is hozzájárulnak az állami bevételekhez.

Gazdasági szempontból vizsgálva tehát a sajtóban közölt információk nem feltétlenül felelnek meg a valóságnak. Tanulságos a 2014 novemberében a Daily Mail bulvárlap által kihozzantott botrány, mikor egy northamptoni szendvicsszítő gyárba hazánkból toboroztak több száz munkást, hiszen ekkor nyilvánvalóvá vált, hogy a britek többsége valójában a meglévő munkanélküliség mellett sem hajlandó pozíciót elvállalni.

Mindezen tények megcáfolni látszanak a bevándorlás-ellenes UKIP által megfogalmazott rigmusokat, amely mégis jelentős népszerűségre tett szert populistá nézeteivel, és harmadik erőként várhatja a szigetország májusi parlamenti választását.

ZSILA HAJNALKA

Csokoládé mindenek felett

Ismét egy ünnep, amikor a boltok polcai megtelnek a különleges alakú, szezonális nyálkságokkal. A finom csokik között viszont megbújhat pár kakaós masszából készült darab is. De pontosan mióta is szokás a figurák gyártása, és mi a különbség csoki és „csoki” között?

A különböző üreges figurák gyártásának hagyománya Magyarországon egészen a Trianon utáni évekig nyúlik vissza. Akkoriban minden egyes darabot kézzel készítettek, és nagy népszerűségnek örvendtek a vásárlók körében. A második világháború után az alapanyagok be-

szerezése azonban egyre nehezebbé vált, így visszaesett a gyártás is. A már eredetileg sem olcsó termékek ára az egekbe szökött, mely az értékesítést tovább nehezítette. Az 1970-es években indult be újra a termelés, megjelentek a különböző színes és fényes alufóliával borított figurák, a befektetett munka ismét gyümölcsözővé vált.

A kiváló minőségű csokoládék ára mindennek ellenére magas maradt, úgyhogy a gyártók más, költséghatékonyabb módszereken kezdtek el gondolkodni. Ennek megoldására a kakaóvaj olcsóbb, növényi zsírokkal való részleges vagy teljes pótlását választották. Így olyan termékeket fejlesztettek ki, melyek összetétele, érzékszervi tulajdonságai a valódi csokoládéhoz hasonlítanak, viszont nagyobb fo-

gyasztói réteg számára elérhetőek. Ezzel létrejött a kakaós maszsa – régi, helytelen nevén „nugát” –, amelynek napjainkban a pörkölt olajos magvakkal (leggyakrabban mogyoróval és mandulával) dúsított vagy helyettesített, csokoládészerű termékeket nevezünk.

Megnevezését keverni szokták a kakaómasszáéval, pedig a kettő között nagyobb a különbség, mint azt elsőre gondolnánk. Kakaómasszának vagy másik nevén kakaótésztának a finomra őrölt kakaóbabbélt nevezük. Ez az alapja minden kakaós, csokoládés terméknek, szemben a kakaós masszával, melyhez már más összetevőket is hozzáadtak.

Ne feledjük el azonban, hogy a szép burkolású és olcsó, csokoládénak nevezett termék ugyan csábítóbb lehet egyszerűbb társainál, de nem a szépséget kellene megvinnünk, hanem azt, ami ezen belül van!

KALLA KRISZTINA

Megújuló Budapest

Műemlékek pusztulása

A Megújuló Budapest arovat cikkei általában pozitív üzenetet közvetítenek, hiszen szeretett fővárosunk újjászületése különösen örömteli. Most azonban sajnálatos módon nem erről lesz szó. A kormány tavalyi döntése értelmében ugyanis pont ezekben a napokban tűnik el végleg egy ipari műemlék-épület az egykori Ganz-gyár területén.

Hogy miként történhetett ez meg? A nagyon egyszerű választ a kormányzat hozzáállásában kell keresni. Nagyjából egy évvel ezelőtt ugyanis egy tollvonással megszüntették az egykoron Ganz-turbinák tesztelésére szolgáló melegpörgető védettséget, holott azon értékeit, amelyekért státuszát korábban megkapta, nem vesztette el. Ez a döntési mechanizmus ugyanakkor komoly aggodalmakra adhat okot. Mi a garancia, hogy például az V. kerületi önkormányzat által nemrég eladott Párisi Udvar esetében nem fog hasonló történeti? Mi lesz, ha az üzleti érdekek miatt hirtelen az is elveszíti védettséget?

A melegpörgetővel és az egykoron mellette álló, jó állapotú és elképesztően látványos M-jelű szerelőcsarnokkal ugyanis pontosan ez történt. Miközben a kormány és Varga Mihály fejlesztési miniszter az első Orbán-kabinet által megvalósított, akkoriban előremutató és példaértékű barnamező-rehabilitáció folytatása-

ként aposztrofálja a projektet, ez valójában annak a haladó szemléletnek a szemén köpése.

A 2000-es évek elején, az új kulturális centrum kialakításakor elsődleges szempont volt a lehető legtöbb épület megőrzése. Most viszont gondolkodás nélkül, mindenféle gazdasági, kulturális vagy egyéb szempontot

figyelmén kívül hagyva rombolnak, neveltséges és – szó szerint – légből kapott indokokra hivatkozva. Szó szerint, ugyanis a Víziváros átszellőzésének akadályoztatására hivatkozva pusztult el a csarnok és az ebből a szempontból teljesen jelentéktelen melegpörgető is. Ez utóbbi ugyanis nagyságrendekkel kisebb, mint akár csak a környező lakóházak, több méter vastag vasbeton falazata miatt viszont bontása kifejezetten drága.

Úgy tűnik azonban, ha a kormány

errefelé is híján van a város. Ez viszont nem indokolta volna a két utolsó épület bontását, hiszen a már korábban eltüntetett Ipari Minisztérium helyén akár több ezer férőhelyes garázs kialakítására is lehetőség lett volna.

A tervezet szerint a tetején közparkot fognak kialakítani, ezzel kapcsolatban azonban sokan szkeptikusak (az ilyen tetőkertek ritkán lesznek teljes értékű zöldfelületek a korlátozott vastagságú termőréteg miatt), nem teljesen alaptalanul. Eddig ugyanis semmilyen konkrétum nem látott napvilágot, a költségek és a rendelkezésre álló fedezet mértékéről sincs tudomása a nyilvánosságnak, az egész beruházást az ötletszerűség és az épületek bontásának túlzott erőltetése jellemzi. Ezek miatt felbukkantak olyan szélsőséges elméletek is, miszerint pénzhíányra hivatkozva lefűjják a projektet, és előbb-utóbb kormányközeli magánbefektetők kezére jut az értékes telek.

Reméljük azonban, hogy ha már végérvényesen is örökre elvesztett a város e két nagyszerű, elhelyezkedése miatt kiváló fejlesztési potenciállal rendelkező műemléke (amelyekben akár a Ligetbe erőszakolt Építészeti Múzeum is kialakítható lett volna, mint ahogy az már régebben felmerült), legalább színvonalas parkot és mélygarázst nyernek a város lakók.

HORVÁTH MÁTÉ

Oltuk le a szülőket, vagy be a gyereket?

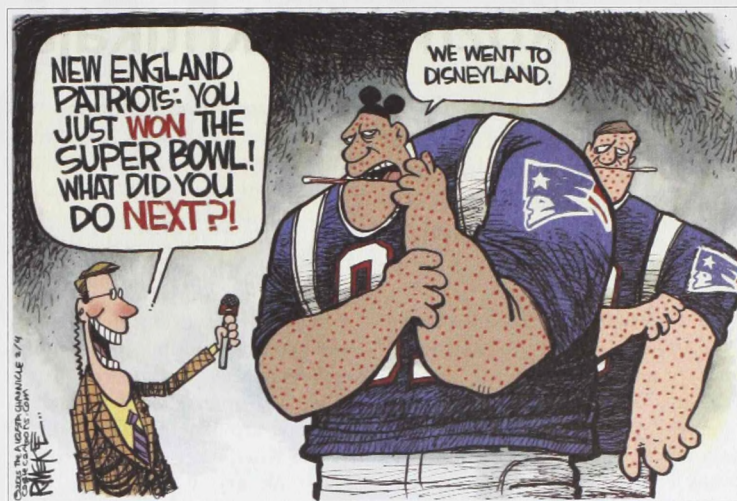
Az utóbbi években robbanásszerűen megszaporodtak az oltásellenes mozgalmak, melyek földrajzi kiindulópontja az Egyesült Államok. A szülők a vakcinák mellékhatásaitól és többek között az autizmustól kívánják megvédeni gyerekeiket – holott a kettő közötti kapcsolatot tudományosan már többször is megcáfolták. Felmérések szerint a legtöbb szülő inkább személyes meggyőződése miatt nem oltatná be gyermekét (elég, ha az interneten kicsit böngészünk, meglepő véleményeket találhatunk), vagy szívesebben tenné meg ezt egy saját maga által időzített ütemben később, ami ugyanolyan kártékony lehet az immunrendszerre.

Az oltások megtagadása olyan járványokat indított el, melyeket az orvostudomány egyszer már legyőzött. A probléma már Európába is eljutott: csupán Berlinben az év eleje óta 347 kanyarós embert regisztráltak. A berlini egészségügyi hiva-

tal szerint a fő probléma az, hogy ezek a szülők nincsenek tisztában a veszélyek következményeivel, melyeknek gyermekeik oltások nélkül ki vannak téve.

Az autizmus elleni riadalom leginkább annak köszönhető, hogy egyre növekszik a fejlődési rendellenességgel világra jövő csecsemők száma (2014-ben az újszülöttek 1%-a), és a jelenlegi orvostudomány ennek kutatásában még gyerekcipőben jár. A genetikai állomány mellett a környezeti és szociális faktorok is szerepet játszhatnak ezek kialakulásában, illetve sok kutatás a nehézfémeket, mint például a higanyt tartja károsnak, mely az oltások következtében juthat be a szervezetbe. Az autizmus jeleit azonban csak egy bizonyos kor elérése után veszik észre a laikus szülők, ezért az okait nehéz kutatni.

Az oltások ellen fellépőket meggyőzni kívánó amerikai járványügyi hivatal tanulmányokat pub-

likált, és tesztekert végeztek, melyek bizonyítják az autizmus és a védőoltások egymástól való függetlenségét, legtöbbjükert azonban ezzel sem lehetett meggyőzni. Elszomorító az is, hogy a kanyarós gyermek fényképe, aki nem kapott a vakcinából, még inkább emelte azok számát, akik nem akarják beoltatni gyerekeiket.

Az USA-ban 1962 óta minden hat éven aluli öt oltást kap, melyek tizennégy kórokozótól védik meg

őket. Magyarországon tizennégy éves korig támogatja az állam a védőoltásokat, összesen kilencet.

A mérleg túlóladán láthatjuk a februárban közzétett influenzaoltás mindössze 3%-os hatékonyságát, melyet az angliai közegészségügyi hivatal tett közzé. A hatástalanságot azzal magyarázzák, hogy az oltásban lévő három összetevőből az egyik nem véd az idén terjedő influenza-vírusváltozat ellen.

TAMÁS DOROTTYA

Határon túl

Európa kapujában

Csupán háromezer kilométerre hazánktól az Atlanti-óceán partján, Portugáliában landolunk. Bár felsőoktatás szempontjából nem kiemelkedően népszerű úti cél, ha valaki eltölt egy szemesztert az országban – akár Erasmus program, akár más tanulmányi ösztöndíj keretében –, gazdag élményekkel térhet haza. Így történt ez Zoltán esetében is. Nem rajongásból, inkább anyagi megfontolásokból, illetve a számára megfelelő szakirány miatt választotta Portugáliát. Döntését egyáltalán nem bánta meg.

Az Európai Unió belül maradván a tartózkodási feltételeket könnyedén teljesíthetjük. Az országot vonzóvá teheti a szerényebb büdzsével rendelkező diákok számára, hogy

a legtöbb nyugat-európai államhoz képest anyagi szempontból elérhetőbb. A fogyasztási cikkek nagyjából ugyanannyiba kerülnek, mint itthon, persze nem árt, ha egy kis tartalék-

kal a zsebünkben vágunk neki a kalandnak, ahogy ezt Zoltán is tette. A pezsgő élet és a szőrfőzés élménye az a két dolog, ami elsőre eszébe jut az ott eltöltött időről. Ha ezt az országot választjuk, kultúrsokk nem fog

minket érni; helyette vadregényes tájak, gazdag kulturális örökség vár ránk és természetesen déli mentalitással megáldott közvetlen emberek, akik „szeretnek az emberrel „csacsogni”, még akkor is, ha egy kukkot sem értesz belőle. (...) Itthon, ha egy háromórás buszúton vagyok, mindenki csendben utazik, és a telefon-

ját nyomkodja. Kint többször tapasztaltam, hogy az emberek elkezdnek egymással beszélgetni és végigdumálják az egész utat.” Az ország elsősorban brazil, olasz és spanyol diákok kedvelt célpontja.

Zoltán az egyetemen olyan képzést választott, ahol törekedtek a magas színvonalra, ez azonban nem mindenhol jellemző a portugál felsőoktatási intézményekben. A képzés befejeztével Zoltán gyakornoki programban vehetett volna részt egy helyi kutatóintézetben. „Ez érdekes volt, viszont a fizetés csupán 500 euró lett volna, ami minimálbérhez közeli. Ezzel az opcióval sajnos nem érte volna meg”, így hazajött.

Az egyetem után tehát van lehetőség maradásra. „Az átlagfizetés egy kicsit magasabb, mint Magyarországon. Egy kezdő gépészmérnök alap (BSc) diplomával körülbelül nettó 800 és 1000 euró között keres, az egyetemi munkáért átlagosan 350-500 eurót fizetnek, bár emellé jár kollégium.” A munkaerőpiacon a külföldiek közül a brazilok és a németek vannak többségben. A portugál gazdaság jelenlegi állapotát figyelembe véve érdemes körültekintően mérlegelni a szempontokat, mielőtt a munkavállalás mellett döntünk. Természetesen kivételt képez, ha annyira beleszerettünk az országba, hogy mindegy, mennyit keresünk.

MURGER SZILVIA

A brit közmédia kritikája

A múlt hónapban arról döntött a BBC, hogy eldobja az eddigi pártatlan politikáját, és egy bizonyos kérdésben elfogult lesz. De vajon tényleg erről lenne szó?

Ennek inkább pont az ellenkezőjét igazolja az általuk kiadott közlemény, ami azt érzékeltette, hogy szeretnék a tudományos kérdések megtárgyalását tudományosabb alapokra terelni ott, ahol szükséges. Ennek érdekében egyes esetekben mostantól kevesebb műsoridőt fognak kapni a laikusok az adott témában, ezzel megőrizve pártatlanságukat. Ez a konklúziója a BBC által kiadott „Trust” jelentésnek, azonban a gyakorlatban ez konkrétan azt jelenti, hogy a globális felmelegedést tagadók kevesebbet szerepelnek majd a képernyőn. Ezt arra az adatra alapozzák, hogy a tudományos közösség 95-97%-a az emberi tevékenység okozta globális felmelegedés létét igazolja.

A nemzetközi hírszerző média lépése valószínűsíthetően egyfajta reakció az amerikai sajtóban tapasztalt elfogultságra. A CBS pé-

dául hatszor annyi időt szánt műsoraiban azoknak az embereknek, akik a klímaváltozás létezésé ellen érveltek, mint a mellette lándzsát törő tudósoknak. Ezenkívül a Fox News meghívottainak 69%-a kétségbe vonta a tudományos eredményeket a témában.

Ez azt eredményezte, hogy az emberekben felvetődtek különböző kérdések. „Miért is van akkor szükségünk környezetvédelemre? Hiszen ez a termékeket csak drágábbá teszi, és lehet, hogy az egész csupán egy kreált ürügy arra, hogy több pénzt húzzanak ki a zsebünkől. Senki sem tudja igazából, hogy mi ez az egész, mégis miért higgyünk a szakembereknek?” Ezek az érvek körülbelül olyanok, mintha mi magyaráznánk meg az orvosnak, hogy miért nem vagyunk rákosak a leletek tanúbizonysága ellenére, és miért nincs szükségünk a drága terápiára. Az ilyenfajta érvelések többnyire azon cégek érdekében állnak, akik úgy tartják, a fejlődésnek és az innovációnak gátja a környezettudatosság. Amerikában ezek a cégek előszeretettel használják a sajtót szócsőnek saját érdekeik érvényesítésére.

A BBC feltehetőleg ennek visszaszorítása végett hagy kisebb teret az éghajlatváltozást kritizálók számára. Azonban arról is biztosították őket, hogy ennek ellenére nem lesznek teljesen elűzve a képernyőről, csupán arányos időt fognak kapni érveik kifejezésére, a tudományos

világban képviselt számuk függvényében. Szükség van véleményezésekre az élet minden területén, ezt ők sem szeretnék kizárni, viszont a brit közmédia ezzel a lépéssel komoly kritikát fogalmazott meg a közvélemény irányába.

KOVÁCS-DOBÁK GÉZA

Corvinus-innováció a vörös húsú alma

„An apple a day keeps the doctor away” – tanultuk mindannyian az angol nyelvtanfolyamon. Orvosi lapokból már azt is tudjuk, hogy naponta több alma elfogyasztása még jobban szolgálja egészségünk megőrzését. Ugyanakkor sokak számára riasztó a különböző károsítók ellen használt vegyszerek esetleges maradványa a gyümölcsben. A Gyümölcsstermő Növények Tanszék almanemesítési programja erre kínál megoldást olyan új almafajták előállításával, amelyek ellenállnak a környezeti viszontagságoknak, a kórokozók által okozott betegségeknek, ezért környezetkímélő módon és alacsony költséggel termesztethetők. További cél a szép gyümölcsküllem, a gazdag beltartalmi és egészségvédő értékek elérése. Kiválasztott apafajták virágporával mesterségesen megtermékenyítjük az anyafajtákat, a gyümölcsökben fejlődő magvaktól felnevelt utódok sokaságából – mesterséges fertőzéseket, morfológiai, biológiai és analitikai vizsgálatokat is bevetve –

soklépcsős szelekcióval emeljük ki a fajtajelölteket. A fenotípus vizsgálata mellett genetikai markerezéssel ellenőrizzük a többféle betegséggel szembeni rezisztencia kombinálásának sikerességét. Új fajtaink között kuriózumnak számítanak a vörös húsú almák, amelyek a gyümölcsanalitikai vizsgálatok szerint a polifenolos vegyületek gazdag összetétele, a kimutatható tannintartalom és a többi almafajtához hasonló további fitonutriens értékek alapján az antioxidáns védelem részét képezhetik. Gyümölcsükből szép és magas beltartalmi értékű almalé, vonzó és ízletes al-

maszirom, illetve cider (almabor) készíthető. Az alacsonyabb sav- és tannintartalmú fajták akár frissen és gyümölcssaláta formájában is fogyaszthatók. „Rezisztens Zamat-alma” szlogennel az elmúlt évben indítottuk új fajtaink promócióját.

Rendezvényünkkel évente jelentkezünk, amelyen alkalmat adunk nemcsak a vörös húsú hibridek, hanem az összes fajtaújdonosság megköstölésére.

PROF. DR. TÓTH MAGDOLNA

Családi vasárnap

A KDNP előterjesztése után és erőteljes nyomására tavaly decemberben az országgyűlés megszavazta a kétszáz négyzetméternél nagyobb alapterületű üzletek kötelező vasárnapi zárva tartását. Ennek gazdasági hatásaival kapcsolatban már sokan és sok platformon nyilvánítottak véleményt, azonban társadalmi következményeiről még kevesebbet olvashattunk.

Az egész intézkedés alapja és célja a kisebbik kormánypart keresztény ideológiájának törvényi erőre emelése volt, a családi érdekekre és értékekre hivatkozva. Azonban a koncepció vajon mennyire állja meg helyét a valóságban? Mennyire tekinthető érvényesnek a magyar viszonyok között?

A vasárnap mint hagyományos, a keresztény kultúrkörben gyökerező pihenőnap több ezer éves múltra tekint vissza, ami még pár évvel ezelőtt is általánosnak volt mondható. Az elmúlt egy-másfél évtizedben azonban az egyre jobban kieleződő munkaerő-piaci versenynek köszönhetően a munkavállalók és a munkáltatók is fokozatosan rákényszerültek hétfégi munkaszüneti napjuk feladására. Ez természetesen nem jelentett az egyes emberek esetén heti hét nap folyamatos műszakot, csak az üzletmenet változott meg.

Kivéve, ha a fokozatosan romló gazdasági környezet miatt sokak számára elkerülhetetlenné vált a vasárnap feláldozása, akár másodállás, akár kényszerű túlóra keretében. Ez pedig valóban rossz kimenetelű lehet, hiszen a munkavállalók egészségi állapota is megsínyli a folyamatos, pihenés nélküli munkát, de akár

a rendszertelen szünnapelosztást is – ami pedig hosszú távon gazdasági negatívumként is jelentkezhet.

De a rendelkezés legtöbbször hangoztatott ideológiai alapja nem ez volt, hanem az, hogy töltsenek az emberek minél több időt a családjukkal. És ezt lehetőleg ne egy „rossz”, külföldi multi hipermarketében vagy bevásárlóközpontjában tegyék, hanem valamilyen „Istennek tetsző” módon és helyen, például saját otthonukban vagy a szabadban. Eddig ez sem tűnik ördögtől való elképzelésnek.

Csak van néhány bökkenő. Az emberek egyszerűen nem szeretik, ha központilag ennyire beleavatkoznak az életükbe, ha megpróbálják helyettük eldönteni, szabadnapjaikon mit és hol csináljanak. Másrészt vannak olyan háztartások, ahol az jelentette a legnagyobb szórakozást, ha a vasárnapjukat egy bevásárlóközpontban tölthették, hi-

szén itt mindent megtalálnak, ami egy, a szemükben színvonalas és szórakoztató nap kelléke, mindezt akár fillérekért is. És ám legyen, hiszen addig is a családjukkal vannak, de a KDNP ideológusainak valamiért ez nem tűnt megfelelőnek.

Pedig például sokan nem olyan körülmények között élnek, ami lehetővé vagy éppen elviselhetővé tenné a hét utolsó napjának otthon töltését. De a hivatalos kommunikáció szerint ez nem is muszáj, hiszen annyi szép hely van az országban, az MTVA és a Turizmus Zrt. pedig nagy örömmel segít választani a sok, jobbnál jobb desztináció közül. Azt azonban hajlamosak elfelejteni, hogy ezt – a baloldal által gyakran hangoztatott kifejezéssel élve – a „négymillió szegény országában” egy széles társadalmi réteg nem engedheti meg magának.

HORVÁTH MÁTÉ

Vasárnapi világvége?

Vasárnap és zárva tartás: ennek a két szónak nem kellene akkora felháborodást keltenie, mint amekkorát keltett. Csak az emberek ruházták fel ekkora jelentőséggel. De miért is?

Persze a felháborodás teljesen jogos. Az egyik oldalról szemlélve. De ha egy másik szempögből nézzük, nem tragédia, hisz a világban vannak rosszabb dolgok, mint hogy az ember otthon maradhat egy napot és pihenhet.

Tartsunk egy kis visszatekintést. A rendszerváltás után vezették be a vasárnapi nyitva tartást. Elötte nem volt ilyen. Mindenki nyugodtan kérdezze meg az ismerőseit, szüleit, nagyszüleit, hogy milyen is volt, és hogy ők miként élték meg. Nos, nem az volt a legnagyobb gondjuk, hogy vasárnap zárva voltak a boltok. Ha ők túl tudták tenni magukat ezen, mi miért nem? Ha nekik nem volt akkora probléma, nekünk miért az? Egyszerű az ok: mindenki felháborodik, ha valamit elvesznek tőle. Evidens és érthető. Ha maradt volna anno az addigi rendszer, akkor nem lenne ekkora düh az emberekben. Talán nem is az a tény bánt igazán, hogy nem nyitnak ki vasárnap a boltok, hanem a tudat, hogy már megint elvesznek valamit tőlünk. De csak egy kicsit gondoljuk át, hogy maga a zárva tartás akkora tragédia-e, mint amekkorának gondoljuk.

Manapság hozzászoktunk a teljes jóléthez. Megszoktuk, hogy mindig, minden elérhető, azonnal és minden mennyiségben. Ha akarunk valamit, rögtön elautózhattunk a legközelebbi boltba és kész. Persze a mai rohanó világban kell is valamilyen mértékben, hogy azonnal meg tudjuk venni, amit épp szeretnénk. És ha ezt elveszik, akkor rögtön mindenki felháborodik. Az emberek szó szerint pánikba tudnak esni, ha nem kaphatják meg azonnal, amit akarnak. Erre jó példa, amit már párszor megfigyeltem, hogy egy-egy hosszú hétvége előtt az emberek lerohanták a boltokat, és úgy vásároltak élelmiszert, mintha minimum a világ végére készülének. Soha nem értettem ezt a logikát. Miért kell háromszor annyi ételt vásárolni, ha mondjuk csak két napig lesz zárva a bolt? Volt, hogy megkérdeztem. A válasz: „mert zárva lesz a bolt”.

Nyilván a tudat felébreszti az emberekben a gyűjtögető életmódot, és minimum hússzal több dolgot írnak a listájukra, mint amire valójában szükségük van. Engem ez nem bánt, ebből az üzletnek van haszna –én mindenesetre jól szórakozom ilyenkor az embereken.

Vannak persze olyanok is, akik hétvégén eddig is otthon pihentek, és soha nem vásároltak be vagy mozdították meg a kisujjukat vasárnap. Most ők is teljesen ki vannak kelve magukból. Ha eddig se csináltak

semmit, most miért kell felháborodni? Nyilván, mert az embernek mindig kell valami, amin háboroghat. Mi már csak ilyenek vagyunk. Majd úgyis jön a következő dolog, amin szintén mindenki kiakad. Mondjuk természetes és érthető ez a reakció. Senki nem örül, ha megmondják neki, hogy mit csináljon a szabadnapján, ha már zárva vannak a boltok. Különböző szórakozási lehetőségeink ugyanakkor megmaradtak: továbbra is mehetünk kávézni, moziba, színházba, jó időben sétálni, sportolni, majlisokra, barátot látogatni, vagy akár maradhatunk otthon is. Pihenhetünk, kertészkedhetünk, foglalkozhatunk a családdal, vagy éppen átaludhatunk egy egész napot, ha úgy tetszik. Nem hiszem, hogy akkora problémát jelentene, ha esetleg tényleg olyanokkal kéne töltenünk a napot, akiket szeretünk, és csak pihenhetnénk. Végül is így tényleg van egy egész nap a hétből, amikor nem kell rohanni, kapkodni, sietni, elintézni a dolgainkat vagy stresszelni valamiért. Ha innen nézzük, nem is akkora tragédia a vasárnapi zárva tartás. Persze embere válogatja. Aki fel akar háborodni valamin, az mindig fog rá okot találni. Mindenkinek magának kell mérlegelnie, hogy mit akar tenni, és hogy megéri-e neki ezen még hónapokig duzzogni.

KRISTÓF ANIKÓ

Gumicsontból pirruszi győzelem

A KDNP négy évvel ezelőtti, vasárnapi pihenőnapról szóló, hamvába holt törvényjavaslata után tavaly ősszel merült fel – szintén a kereszténydemokraták jóvoltából – annak a lehetősége, hogy parlamenti szavazásra bocsássák a régebbi tervezetnek a kereskedelemre vonatkozó variánsát, a hét utolsó napjára vonatkozó zárva tartást.

Nehéz lenne azt állítani, hogy az ötlet azonnal hatalmas hullámokat keltett volna a közbeszédben. Egyrészt ismert volt Varga Mihály nemzetgazdasági miniszter álláspontja, aki november elején még

nyíltan szembement a kisebbik kormánypárt érvelésével, mondván: Magyarország nincs abban a gazdasági helyzetben, hogy ez legyen a legfontosabb problémája. Másfelől ekkortájt még javában az internetadó és az amerikai kitiltási botrány témái követeltek maguknak helyet a címlapokon. Hogy általánosságban mennyire volt komoly a javaslat fogadtatása, azt jól példázza, hogy a 444.hu egyenesen a „Gumicsontriadó!” címkét ragasztotta Harrach Péter KDNP-s képviselőnek a tervezetet taglaló napirend előtti felszólalására.

A hetek múlásával azonban egyáltalán nem merült feledésbe a vasárnapi zárva tartás gondolata, sőt egyre inkább gyökeret vert a köztudatban, ezzel párhuzamosan pe-

dig felerősödött a vele kapcsolatos diskurzus is. A kormánypárti sajtó élő európai példákkal érvelt, míg az ellenzéki orgánusok a szabadságjogok korlátozásával és a zavaros ideológiai magyarázattal kapcsolatos aggályait hangsúlyozták. Más népszerű témák árnyékából akkor lépett ki végleg a vasárnapi zárva tartás ügye, amikor majd' egy hónapnyi egyeztetés után a kormány végül úgy döntött, beáll a kezde-

ményezés mögé. A döntés a jobboldali köröktől sem kapott feltétlenül pozitív visszhangot. A Válasz.hu publicistája, Bódis András úgy fogalmazott: „a Fidesz a népért és a néppel való kormányzás képességének fitogtatása helyett – egyéb ötlet híján – népművelésbe fogott”. Ezenkívül – Varga Mihály korábbi állásfoglalásával egyhangzóan – kiemelte a lépés szakmai indokoltságának hiányát is.

A törvény december 16-ai megszavazását és a róla szóló összes népszavazás-kezdeményezés kudarcát követően a szabályozás által leginkább sújtott cégek és intézmények kiskapu-kereséseiről szóló hírek vették át a főszerepet, de a véleménycikkek továbbra is sokat foglalkoztak a témával. Dr. Eöry Békeffy Sándor a Népszabadság hasábjain január végén olyan meszesemenő következtetésbe is bocsát-

A rovatban szereplő írások nem az egyetem hivatalos

Családi vasárnap – vagy mégsem?

Bár már néhány hete hatályos az üzletek nyitva tartását szabályozó törvény, valahogy a mai napig úgy érzem, hogy tesztfázisban van a dolog, és nem működik rendesen – illetve hogy pontosítsak, nem is tud rendesen működni. Az alapkonceptió jó – rohanó világunkban ki ne szeretne több időt a családjával vagy barátaival tölteni? Spórolni az üzletek nyitva tartásán, kevesebb áramot használni, különböző programokra eljutni et cetera? Ám itt hibádzik a dolog.

A törvény a kétszáz négyzetméternél kisebb alapterületű kiskereskedelmi egységek nyitva tartását engedélyezi, amennyiben a tulajdonos vagy családtagja – és itt jegyezném meg, hogy az élettárs jelen esetben nem számít annak – szolgálja ki a vevőket. A törvény általános indoklását idézve számos érdekes magyarázatot találunk, többek között: „(...) a vasárnap valóban az ország döntő része számára pihenőnap legyen. (...) A családok számára azért jelentene hozzáadott értéket, ha a kereskedelemben dolgozó szülők a Munka Törvénykönyve alapján járó heti két pihenőnapjuk egyikét vasárnap kapnák meg kötelezően, mert a gyermekek hétköznap iskolában vannak, és csak a hétvége áll rendelkezésre ahhoz, hogy szülők és gyermekek együtt legyenek.”

Az odáig rendben van, hogy a pl. Tescóban dolgozó szülők inntól otthon lehetnek gyermekeikkel, de mi a helyzet az egészségügyben, a vendéglátóiparban vagy a reptéren dolgozókkal? Az éttermek, kávézók, mozik vagy egyéb szórakoztatóegységek kötelező bezárásáról egy szó sem esik, és ugyanúgy kivételt képeznek a virágboltok és az újságárusok, de említhetném a buszsofőröket vagy a taxisokat is. Hol egyeztethető ez össze a törvényben megfogalmazottakkal? Véleményem szerint sehol.

Másrészt, ha jó ötletnek is tartanám a családi vasárnapokat, felmerül bennem a kérdés, hogy mit fognak ilyenkor az említett családok csinálni? Az első hetekben – biztos vagyok benne – mindenki talál valamit, amit már régóta ígéretet gyermekének, ám sosem volt rá ideje, de mi lesz pár hét múlva? Egy ország lakossága sem engedheti meg magának, hogy minden egyes hétvégén elmenjen valahova, kis hazánkban pedig ez anyagilag pláne nem kivitelezhető. A tavaszi időjárás beköszönte bizonyára nagy segítség lesz, hogy szabadtéri programokon is részt vegyenek a családok, de egy szimpla margitszigeti piknik alkalmával is esetlegesen számolni kell bringóhíntő-bérléssel vagy egyszerűen egy családi fagyizással. Ugyanakkor ha a gyerekek azt hallják egymástól, ki mit csinált a hétvégén, ők is szeretnének elmenni ezekre a helyekre, ami benzin, belépőjegy, esetleg mindkettő együttes kiadásával jár. Egyszer-egyszer természetesen

ez mindenkinek belefér, de például egy családi mozijegy két felnőtt és két gyermek számára 5000 Ft körül mozog, míg az állatkerti belépő ugyanerre a családra 7300 Ft. Ráadásul nem szabad elfelejteni az esetleges létszámleépítést – bár nagy ígéretekkel hallottunk, hogy nem fog bekövetkezni – vagy a bérek csökkentését. A vasárnap pótleték például ötven százalék volt, ez a bérkiesés pedig jelentős veszteség lehet néhány család számára, pláne, ha bevétel helyett a családi programokat kénytelenek finanszírozni.

Végül egy kevésbé ismert része az új törvénynek: az éjjel-nappali üzletek bezárása. Ugyanis nemcsak a hét utolsó napjára vezettek be korlátozást, de 22:00 és 6:00 között hétköznap és szombat este is kötelező a boltok zárva tartása. Az egy dolog, hogy nekem kellemetlen, hisz a hét nagy részén leghamarabb 21:40-re érek oda a Tescoba venni valamit, de attól, hogy vevőként nem mehetek be, az éjszakai árufeltöltés ugyanúgy zajlik, csak immár zárt ajtók mögött. Ha tehát egy szülő éjjel dolgozik, ugyanúgy nincs együtt gyermekével, mintha a bolt nyitva lenne. Ebben tehát nem látok rációt: senki nem hivatkozhat arra, hogy „a családi közösségek megtartó erejét kell erősíteni”. Amennyiben egy boltvezető úgy ítéli meg, hogy neki szükséges nyitva tartani éjszaka, szíve joga bezárni, de tapasztalatom szerint a 0-24-es üzletek nagy része pont azért maradt nyitva egész éjjel, mert volt rá igény...

ZSILA HAJNALKA

kozott, mely szerint az új regula sikeres bevezetése a Fidesz „pirruszi győzelme”, ami következményeszerűen a szavazótábor megcsappanásával jár együtt.

Egy héttel március 15-ei hatályba lépése előtt a Magyar Nemzet ironikus hangvételű vezércikkkel búcsúztatta a vasárnapi nyitva tartást, aláhúzva azt, hogy az emberek érdekeinek és a szabályozás rendkívüli népszerűtlenségének figyelembe vétele elmaradt a döntés meghozásakor.

Hogy a kialakult gyakorlat változtat-e a választók véleményén, az a jövő zenéje. Ugyanakkor még a mai magyar közélet fontos vitatémái közt is kevés olyan van, amelyben az ellenvélemények és ellenérvek pártállástól függetlenül ilyen mértékű túlsúllyal lennének jelen...

BOGATIN BENCE

Dolgozzanak a vendéglátók a „vasárnapi pihenőnapon”

Januárban a Nemzetgazdasági Minisztérium boszorkánykonyháján összeültek a szakemberek, és elgondolkodtak azon, mit is kezdjenek az a felbecsülhetetlen embertömeggel, akik egyszerűen csak nem tudnak majd vasárnaponként a plázákban ténferegni.

Kipattant hát az a nagyszerű üzlet a döntéshozók fejéből, hogy népszerűsítsük a turizmust. Elvégre eddig csak azért nem mentek el a hét utolsó napján kirándulni a keményen dolgozó kisemberek, mert a gonosz multik alulárzott (vagyis negatív extraprofitot termelő) termékeikkel becsábították az elkárhozás kedvezményes vásárlással kiközvezett poklába. Most, hogy ez az akadály elhárult, mindenki utazgathat összevisz-

sza, mint valami hiperaktív Gulliver (vagy Szindbád, Candide, Torgyán József esetleg Lázár János), hiszen nyilván hirtelen most már erre is lett pénze. Természetesen mindenki a hazai táj szépségét fedezné fel szabadidejében, hiszen nehogy már Erdélybe, Kárpátaljára vagy valami hasonló külhoni területre vetődjön, ahol nemcsak magyar szót, hanem nyitva lévő boltot is találhat.

A Magyar Szállodák és Éttermek Szövetsége azonban aggódik, mivel szerintük az ide utazó külföldieket zavarhatja a „vasárnapi pihenőnap”. Az érdekvédelmi szervezet főtitkára a Balatont, illetve a Váci utcát emelte ki példaként.

Az állami kézben lévő, ennél fogva teljesen független és objektív ítélőké-

pességgel rendelkező Magyar Turizmus Zrt. viszont derülátó. Legújabb kampányuk mostként az itthon.hu oldalukon részletesen rendszeresen népszerűsíteni fogják a vasárnapi programokat, ezzel is emlékeztetve a boldog és hálás népet arra, hogy a „bevásárlóközpontba járás” kínja immáron nem választható opció.

Egyes fanyalgó kritikások, akik ártani akarnak jobban teljesítő nemzetünk felemelkedésének, arra világhíthatnak rá, hogy a turizmus fejlesztése ellentmond a „vasárnapi pihenőnap” szlogennek, hiszen így a szálloda portásainak, takarítóinak, biztonsági őröknek, mixereinek stb. kell dolgozniuk. Az ilyen jellegű kárák is csomót keresés ugyanakkor árt a magyar népléleknek, ezért arra kérem az elvtársakat, hogy ne vete-medjenek erre!

SÜLE ANDRÁS

ontját, hanem csupán a szerzők véleményét tükrözik.

A vasárnapi zárva tartásról – Interjú Isztin Péterrel

Nem volt könnyű eligazodni a vasárnapi kötelező pihenőnapot övező módosításokban és ok-okozati összefüggésekben. Arról, hogy ez tulajdonképpen kinek és miért jó, Isztin Pétert, egyetemünk kutatóját kérdeztük, aki mikroökonómiával, játékelmélettel és jogszociológiával foglalkozik.

Milyen makrogazdasági hatásai lehetnek a vasárnapi zárva tartásnak?

Az egyik legfontosabb a foglalkoztatottság. Legutóbb 15-20 ezer ember elbocsátásáról hallottam, és ez várható is volt, de nem tudom, ezek a számok mennyire megalapozottak. Valószínűleg kevesebb terméket is fognak eladni. A kereslet át fog tolni más időpontokra, de azazal, hogy bizonyos napon nem vásárolhatsz, drágul a termék olyan értelemben, hogy kevésbé lesz elérhető.

Tehát a korlátozásnak nem feltétlenül lesz pozitív kihatása a vásárlókra és a foglalkoztatotakra.

Utilitarista szempontból általában előnyös, ha engedjük, hogy az emberek szabadon cserélhessenek, akivel, amikor és amennyit akarnak. Ha viszont megakadályozzuk ezt, csökken a társadalmi jólét mértéke. Felvetődött, miért ne pihenhetnének többet az emberek vasárnap. Úgy gondolom, a fogyasztók esetében nem olyan hihető érv, hogy nagyon szeretnének otthon maradni a családjukkal, de a gaz multik elcsábítják őket. Igenis szeretnének elmenni vásárolni, mert azt, amit így megszereznek, többre értékelik, mint a pénzt és időt, amit arra áldoznak.

Az az érv is elhangzott, hogy a bolti dolgozóknak vasárnap ne kelljen munkába menni, inkább maradjanak otthon. Sztenderd mikroökonómiai szempontból ebbe is nagyon könnyű belekötni. Ha működik az egészséges verseny a munkaerőpiacon, akkor nem a munkáltató kötelezi beosztottját a vasárnapi munkára, hanem a dolgozó önként vállalja azt, mert magasabbra értékeli a pótlólagos bért, mint az időt, amit emiatt feláldoz. Sok mindentől – preferenciáktól, jövedelmi helyzettől – függ, hogy ki hol húzza meg ezt a határt. Nem gondol-

nám, hogy ez kizsákmányolás lenne, mert végső soron a dolgozó is jól jár. Ha ebben megakadályozzuk, akkor abban gátoljuk, hogy a saját szempontjai szerint növelje a saját jólétét. Ez sztenderd közgazdaságtan, ellentétesen azzal, amikor meg akarják mondani, hogy te vasárnap ne dolgozz vagy vásárolj. Máshogyan nézve viszont, ha akkor „fogyasztunk szabadidőt”, amikor sokan mások is ezt teszik, akkor érdemes kijelölni kötelezően egy pihenőnapot. Így koordinálhatjuk a szereplők magatartását. Kérdés, hogy tényleg jobban járunk-e így.

A kereskedelmi korlátozás mellett szóló hivatalos érv az, hogy akarata ellenére senkit ne leessen dolgoztatni vasárnap.

Jó kérdés, mi az, hogy akarata ellenére. Már a munkaszerződés aláírásakor tudom, hogy engem dolgoztathatnak vasárnap is. A kérdés, hogy mennyire versenyzői a munkaerőpiac, és mennyire lehetséges, hogy akarata ellenére dolgoztathatnak bárkit is. Szerintem a kiskereskedelmi dolgozók közül a korlátozásnak sokan nem örülnek. Aki valási szempontból döntene, azt lehetne koordinálni. Akinek a szabadidő nem ér annyit, és nem is vallásos, az nem fog ilyesmikre hivatkozni. A munkavállaló pedig eldönthetné, hány ilyen embert kíván alkalmazni, így valószínűleg lenne egy önszelekció. Ha valakinek meggyőződése, hogy vasárnap nem akar dolgozni, akkor nyilván hajlandó áldozatokat is hozni érte. Nem várhatja el senki, hogy az ő személyes meg-

győződéséért más fizessen.

Ha viszont tényleg a munkáltatónak van erőfölénye, akkor ettől ez még fennmarad, csak legfeljebb más területen fog jelentkezni. Az ilyen problémára ez a törvény nem feltétlenül jó megoldás.

Mit gondol a nemzetközi példákra?

Ismereteim szerint Ausztriában és Németországban elég szigorú a szabályozás. A francia kormány viszont liberalizálja a nyitva tartást egy általánosabb csomag részeként. Nálunk eddig kifejezetten engedékeny volt a kormány, nem volt semmilyen korlátozás, akár nonstop is nyitva lehetett tartani. Most meg éppen a másik irányba megyünk, pedig itthon nagyon sok embernek megérné vasárnap dolgozni.

Nyugat-Európában egyébként gyakran a szakszervezetek is szoktak támogatni vagy felvetni ilyen szabályozást. Ha ők monopolistaként meg tudják határozni a munkamennyiséget, akkor magasabbra tudják szabni a munkabért. Erre lehet mondani, hogy munkavédelem, de én ezzel nem igazán szimpatizálok. Magyarországon – érdekes módon – a szakszervezetek sem támogatják az intézkedést.

Hogyan illeszkedik az uniós jogba ez a törvény? Lehetséges-e ebben a feltételrendszerben a szabadkereskedelemben a szabadkereskedelemben történő ilyen szintű beavatkozás?

Az EU-s szabályozás alapvetően arra irányulna, hogy a tagállamok

közötti kereskedelem szabad legyen, és a kormányok ne adjanak olyan támogatásokat, ami ezt korlátozza. A belső, tagállami piacra vonatkozó szabályozás nem nagyon szokott ilyenekbe ütközni.

Mivel indokolható az, hogy egyre kevesebb a kiskapu?

A módosításokat egyrészt nem lehet követni, másrészt nem mindig érthető, hogy mit miért tesznek. Ilyenkor szokott sok minden gyanús lenni, amikor hoznak egy rendelkezést, majd visszavonják.

Tisztán közgazdasági célból nehéz megmondani, mit tartson fontosnak a kormány: azt, ami az emberek jólétét maximalizálja vagy esetleg mást? Ismét felmerül az, hogy valójában ki jár jól ezzel a kereskedelmi korlátozással. Vannak olyan elméletek, amelyek szerint bizonyos piaci szereplőknek érdekében állhat, hogy az ő szektorukat szabályozza az állam. Ez paradoxonnak tűnhet, de jobban belegondolva láthatjuk, hogy ezáltal nemcsak a saját, hanem versenytársaik költségét is megemelik. Ha pedig ez a konkurenciának jobban fáj, mint bizonyos cégeknek, akkor elképzelhető, hogy néhányan elhagyják a piacot, vagy esetleg a kereslet áttolódik a „kedvezményezettre”. Amikor egy vállalat már a piacon van, és újakat el akar rettenteni a belépéstől, akkor a piaci szabályozás előnyt jelenthet neki. Nem szeretnék spekulálni és nevesíteni semmit, de érdemes azon elgondolkodni, hogy mely vállalatokat érinti ez kevésbé rosszul, mert a forgalmuknak, mondjuk, kisebb részét bonyolítja le vasárnap. Ahhoz azonban, hogy ezt pontosan fel tudjuk mérni, ismernünk kéne a keresleti és költségviszonyokat.

A vasárnapi zárva tartást sokan multiellenesnek vélik.

Ez nyilvánvalóan ilyen lépés, de inkább „csak” elretenti az új beruházásokat, és néhány üzletüket feltehetően be kell majd zárniuk. A választók részéről fel szokott merülni, hogy jól csapjunk oda a multiknak, a legtöbb vásárló viszont itt inkább az ő oldalukon áll. Így nem gondolom valósnak, hogy a politikafogyasztók részéről lett volna kereslet erre a szabályozásra. A kormány multikat elszámoltató retorikájába viszont szépen beleilleszkedik.

DENGYEL DÓRA

Zárva tartás – a nemzetközi gyakorlat

A kezdetek kezdetén, a zárva tartási törvény kapcsán a KDNP azzal támasztotta alá javaslatát, hogy a nyugati demokráciákban is működőképes az a felállás, hogy vasárnaponként nem nyitnak ki az üzletek. Főként a német és az osztrák példát emlegették, de számos más európai országban is korlátozásokat figyelhetünk meg a hét utolsó napjára vonatkozóan.

A legszigorúbb főszabály jelenleg Ausztriában van érvényben. Itt szombat este 6 órától hétfő reggel 6 óráig minden üzletnek zárva kell tartania, de a tartományok szezonálisan és egyéb feltételek betartásával tehetnek kivételt. Kritérium az is, hogy egy üzlet egy hét alatt

nem tarthat nyitva összesen 72 óránál többet.

A sorban Németország a következő. Az alapelv azt diktálja, hogy a boltok nem tarthatnak nyitva vasárnap, de ettől egyes tartományok eltérhetnek. Berlinben és Brandenburgban egy év során mindössze hat alkalommal, 13 és 20 óra között, míg Szászországban évente egyszer lehetnek nyitva az üzletek. Van viszont olyan tartomány, ahol a nagyobb turistaközpontokban több hónapon keresztül élhetnek a vasárnapi vásárlás lehetőségével az ott lakók.

Franciaországban már más a helyzet. Az előírás szerint a munkáltatónak kötelessége pihenőnapot biztosítani, és ez a legtöbb esetben vasárnapra esik. De a rengeteg kivétel miatt számos üzlet a hét utolsó napján is nyitva tart, az élelmiszert árusító üzletek azonban csak 13 óráig.

A turisztikai zónákban lévő boltok korlátozás nélkül lehetnek nyitva.

Az olaszok többsége komolyan veszi a vasárnapi pihenést, így nemcsak a boltok többsége, hanem az éttermek nagy része is zárva van. Igaz, akad olyan, hogy egy-két órára kinyit a tulaj, majd bezár, aztán újra kinyit.

Belgiumban évente kilenc vasárnapi vásárlás engedélyezett – ebből hatot a kormány, hármát az önkormányzat határozhat meg. Hollandiában viszont kizárólagosan az utóbbi hatáskörébe tartozik eldönteni, hogy mely vasárnapokon tarthat nyitva egy üzlet. 2013 közepéig évente tizenkét pihenőnap jelentett kivételt, de ekkor a turisztikai övezetek mentességet kaptak, így Amsterdamban, Rotterdamban, valamint Hágában újra egész héten nyitva tartottak a boltok.

Angliában csak a kétszáznyolcvan

négyszáz méternél nagyobb üzletekre vonatkozóan van életben szabályozás, de közel sem olyan szigorú, mint más országokban. Az ilyen áruházak maximum hat órán keresztül lehetnek nyitva 10 és 18 óra között. A finnknél is hasonló a helyzet, ott négyszáz négyszáz méter felett lép érvénybe a korlátozás.

Ezekkel szemben Szlovákiában 2014-ben elutasították a szintén a kereszténydemokratáktól származó javaslatot, melyben a vasárnapi és ünnepnapra zárva tartást kezdeményezték. Lengyelországban jelen pillanatban még nincs tiltás, de már ott is szorgalmazzák a hétvégi bezárást, hogy ellensúlyozzák a multik kampányát. Nyugat-Európa megnagyobb országában tehát valamilyen szinten korlátozzák a nyitva tartást, ellenben Kelet-Közép-Európában ez még nem divat.

BUJDOSÓ BEÁTA ZITA

Hol bujkált eddig a tanulmány?

Bombaként robbant a hír, miszerint készült hatástanulmány a vasárnapi zárva tartásról – igaz, nem 2014 során. A Nemzetgazdasági Minisztérium (NGM) cáfolta ezt, de néhány szemfüles újságíró megtalálta az ezt bizonyító dokumentumot. A tanulmányt 2011-ben készítették el: akkoriban Orbán Viktor még nem támogatta, azzal az indokkal, hogy „amíg heti ötnapi munkából nem lehet megélni Magyarországon, addig nincs arra lehetőség, hogy a boltok vasárnap zárva tartsanak.”

Az elemzést 2011 tavaszán kicsivel több mint hárommillió forintból az M.S. Concord Tanácsadó és Szolgáltató Bt. végezte el az NGM megbízásából. Mátyási Sándor társtulajdonos megerősítette ezt az információt, de titoktartási kötelezettsége miatt csak annyit fűzött hozzá, hogy az eredmények hasonlóak a nemrég Ipsos által készített felmérésben megállapítottakhoz. Eszerint a megkérdezettek kétharmada ellenzi az intézkedést, de csak 22 százalékuk járt el rendszeresen vasárnap vásárolni.

A korábbi tanulmány nyolcszáz fős mintán mérte fel a lakosság álláspontját. Az elemzés arra is rávilágított, hogy a zárva tartás következményeképp pénteken és szombaton sűrűsödne a forgalom az utakon, valamint a drága fogyasztási cikkek eladása csökkenne. Az Átlátszó szerint leginkább a magas jövedelmű lakosok elleneztek a nyitva tartás korlátozását, bár ebből a rétegből járnak el legkevesebben vasárnap bevásárolni.

Ha a korlátozás kimerülne annyiban, hogy vasárnap helyett szombaton járják a boltokat a vásárlók, a lakosság valószínűleg könnyebben

beletörődne. De a 2011-es felmérésben megállapított számok még ma is érvényesek. Eszerint tíz-tizenötezer embert is elbocsáthatnak, és az újdonsült munkanélküliek valószínűleg a későbbiekben sem lesznek képesek elhelyezkedni ebben az ágazatban. A zárva tartás nemcsak a lakosság, hanem az állam számára is hatalmas érvágás az NGM becslése szerint. A munka nélkül maradónak 2,4 milliárd segélyt kell majd kifizetni, valamint emiatt csökken a forgalom, ami áfakiesést okoz. Nem beszélve arról, hogy a munkáltatók kevesebb járulékot fizetnek be, és ez így összesen ötvenmilliárdos be-

vételcsökkenést eredményez az költségvetésben.

Ezek függvényében már nem is olyan meglepő, hogy tavaly novemberben Varga Mihály nemzetgazdasági miniszter nem támogatta a KDNP javaslatát. A szakmai anyag szerint a törvényt fokozatosan kellett volna bevezetni, így könnyebben fel lehetett volna mérni az esetleges hatásait mind a társadalomra, mind a gazdaságra. Azzal pedig, hogy mi lett volna, ha hamarabb fény derül erre az elemzésre, ma már nem is érdemes foglalkozni.

BUJDOSÓ BEÁTA ZITA

Take the energy quiz

How much do you know about the energy you use, where it comes from and how we can save more of it?

Question 1

From 2010 to 2040, the world's population is projected to increase by about 30 percent. How much more energy will the world need?

25% 35% 43%

Question 2

How many people in the world are living without electricity today?

900 million 1.3 billion 3 billion

Question 3

Which region or country will have the world's fastest growing economy from 2010 to 2040?

Africa China Europe India United States

Question 4

Which country uses the most energy per person?

China United States Iceland Germany

ExxonMobil

To learn more and to apply for our positions, please visit www.exxonmobil.hu

Mobil Mobil 1

1. 35% 2. 1.3 billion 3. China 4. Iceland

Stores closed on Sundays

On 16th December, the Hungarian Parliament passed the Sunday trading law. It was originally initiated by the Christian Democrats – the partner of the governing party, Fidesz. Later, Viktor Orbán, the Prime Minister, also started to support the bill. The law came into effect on the 15th March.

The law was originally concerned with retailing business hours, but after a few days it turned out that the actual plan was to prohibit work in the retail sector on Sundays. Well, if you have at least three shops, you are pretty much doomed, since this

law comes with some harsh criteria – but only if you want to open your grocery store on a Sunday.

First of all, the shops must not be larger than 200 square meters. Second, only the owner and the owner's family can work there. Third, it can only stay open from 6 am to 10 pm – not only on Sundays, but any other day. After 10 pm only the owner and close relatives are allowed to work.

This law includes shopping malls as well. Although it might be confusing that the mall itself is actually open, don't let yourself be fooled, the stores probably won't be. Only shopping centres with cinemas can stay open on Sundays. However, the law does allow stores to be open on five Sundays throughout

the year and on Advent Sundays. The Christian Democratic People's Party argues that people in Western Europe can live without going to stores on Sundays and that their shopping habits will eventually change. Huge grocery stores have reacted to this law differently; Tesco had to close some of its stores and had to fire people, while Spar decided to change its opening hours.

Most Hungarians were – and still are – very sceptical about this act. According to some rumours the aim of the bill was just to keep families together on Sundays. Many say that the government should not tell people what to do on the last day of the week. Others argue that many people will need part-time jobs at nights and on the weekends, to

maintain a better standard of living. The evidence of mass dissent came when a website critical of the government found a document dating back to 2011 – stating the negative impacts of this law. At that time two thirds of the people questioned said that they didn't support this idea, since many of them worked late on weekdays and they were only able to do their grocery shopping on Sundays.

The good news is that many markets will stay open on the last day of the week, so if you're craving some traditional fare, just check out a market near you. But my advice is to make sure in advance, whether any shop you want to visit is open or not.

BUJDOSÓ BEÁTA ZITA

Interesting developments

The average person has always been confused by daily fluctuations in the stock market, however the events of the past few weeks also have speculators and brokers confused. Everyone was waiting for an announcement from the US Federal Reserve Bank (the Fed), to be accurate its Federal Open Market Committee (FOMC) lead by Janet L. Yellen. The stock markets have been bouncing up and down, from the Asian market through Europe and back to the Dow Jones.

But what exactly has caused this "mess"?

It can all be traced back to the global financial crisis of 2008, when the world market, which was so interconnected, declined sharply after the bankruptcy of just two mortgage companies. It had been long feared, and the domino effect worked. And what do we know about dominos? Standing them in line is actually lot harder than knocking them down. The Fed's first step in rebuilding the dominos was to shrink the interest rate on government bonds. That means people who were afraid of investing in the market didn't have the chance to invest in "safe" government

bonds. So in a way, they were forced to invest in the market, so the flow of capital wouldn't stop. This increased job opportunities, and the flow of money also increased US inflation.

But this happened years ago. The economy and especially the investors were impatient with the Fed and its "patient" policy. The economy of the US has strengthened since 2008 and now looks stable, however the dominos are ready to fall again. The unemployment rate has dropped down to 5.7% and there are already plans in action which might drop this even further, which is an outstanding result in the OECD club. One thing is notable: Short-term unemployment is the same in Europe. So the question is if higher interest rates in Europe work then why doesn't it work in the US? The simple reason is that the long-term unemployment rate is seemingly higher in Europe, since workers in Europe can register for unemployment benefits for very long periods, while it is only possible in the US for 26 weeks on average. So it might seem that unemployment rates are better in the US, but further improvements are needed, a fact that Ms. Yellen hasn't failed to stress as well.

The GDP reached 2.2% annual growth in the fourth quarter, which frankly saying, is a good result, however it is not even close to the Clinton years. But since there

hasn't been any monetary emission, inflation hasn't risen from the near 1%, which worries Ms. Yellen, since the targeted inflation rate is 2%.

The FOMC has acknowledged the accomplishment of the US economy in the past few years, however it is not convinced about the sustainability of this rise. The rise in the market segments is not balanced and the employment rate could be better, not to mention the stagnating inflation rate. Business fixed investment is advancing, while the recovery in the housing sector remains slow and export growth has weakened.

Then a statement from the FOMC announced that they were dropping the word "patient" from their monetary policy, yet they were unsure about when they might raise the interest rate. It depends on the development of the US economy in the next quarter. They noted the possibility of a new monetary policy approach in June, but they stressed that this is not a promise, just another possibility which could be explored, meaning that if everything goes well and in two months inflation reaches the targeted range, then they might reconsider their decision in June. However monetary decisions doesn't come to effect for 18 to 24 months, so remaining patient has its risks.

This is not an entirely new approach to monetary problems. In the past the Fed has been criticised over its

passive approach, but they have never wanted to make the same mistake they did in 1937. The question now isn't whether the Fed will raise interest rates, but rather when. There are many complicating factors including falling oil prices, the variable costs of other energy resources and the measures and actions of other countries. None of them are certain, however there is lot of speculating going on: some note that the dollar has fallen greatly in recently, having its biggest weekly drop since 2011, because the FOMC reduced projects for interest-rate hikes; other think-tanks suggest that the drop in the price of the dollar is only a correction of the market, since in the past few months the dollar was getting stronger against other currencies.

Speculations are getting even more intense, and the Fed is still not willing to change its monetary policy in the near future. However one thing is for sure: inflation is well below the Fed's target of 2%, and has fallen in the past year. The dollar is strong. In recent months, American exports have been sliding. A rate increase will reinforce all these trends, with knock-on effects around the world. It may put the brake on America's economic recovery. The Fed has little to gain from tightening its policy, but a lot to lose.

KOVÁCS-DOBÁK GÉZA

Broken Brokers

There are three major brokerage firms involved in scandals recently in Hungary. The public was shocked by fraud reaching 150 billion forint in one of the companies, and approximately 100 billion in each of the other two. Many local government authorities had their savings managed by these financial institutions as well as a lot of private investors. In order to avoid bankruptcy and turmoil, the government promised to help both the authorities and individuals involved. In short, Hungary's financial world was shaken and the confidence in these institutions decreased dramatically.

At the end of February, the Buda Cash fraud was revealed: the Hungarian Central Bank's on-site investigation discovered a 100 billion forint leak in their books. Their stockbrokers transferred their client's shares to pro forma invoices and traded them without their knowledge. The brokers also created fake records for the accounts, in order to send innocent-looking records to the clients and the Hungarian National Bank. The commissions by the clients were also faked. Buda Cash was the owner of four small cooperative banks united under the name of DBR banks (representing less than one percent of the Hungarian bank sector), and their money was freely used in these transactions. According to Laszlo Windisch, vice-president of the Supervisory Authority, the debts add up to 62 billion forint for the DRB and 40 billion for the clients.

An interesting fact is that this brokerage company was able to deceive the authorities for more than 15 years. On 4 March, the National Bank withdrew the licence of Buda Cash and initiated its liquidation. Their clients will be compensated from the Investor Protection Fund. And three brokers have been arrested. Due to the loss trust in brokerage firms, more and more people are moving their savings to banks, and a lot of new bank accounts have been opened according to Economy Daily.

A few weeks after the Buda Cash story, the Hungarian Supervisory Authority decided to conduct a series of investigations. One of the companies investigated, "Hungária Értékpapír Zrt" could not repay the price of its bonds. It turned out that the firm had dispossessed their clients of about 1 billion forint and caused further damage of 5 to 6 billion Forint by issuing their bonds without any reserves. The two managers have been arrested; one of

them tried to commit suicide while in jail. She may have been experiencing a deep personal crisis, since she was voted broker of the year in the year 2013.

The third company, seemingly the most stable generated the largest fraud (150 billion forint): the Quaestor Group. Its leader, Csaba Tarsoly had close ties with the present and former governments; in addition he entered the spotlight as the owner of the Győr soccer team (Győri ETO). He may have miscalculated his influence because everybody cut off their support for him as soon as the scandal was revealed.

Brokerage firms suffered considerable losses in the 2008 crisis. Instead of resolving them, they started to falsify their records in order to solve future problems. But the snowballing effect they have created has not melted with time but turned into an avalanche, covering them as well.

HARSÁNYI LÁSZLÓ

Iranian talks: are they heading anywhere?

In the past few weeks there have been tough negotiations in Lausanne, on Lake Geneva, in the heart of Switzerland. Iran and the P5+1 (US, UK, Russia, China, France and Germany) are trying to reach an agreement on the Iranian nuclear program. However this is not entirely about Iran; it is also about the future.

The accord being negotiated here 92 years after the Geneva Convention of 1923 has the chance to be just as historic, albeit in completely different ways. It could determine the future spread of nuclear weapons, and redefine relations between nuclear weapon states and their non-nuclear rivals. It could also mark the start of a new era in Iran's relationship with the West.

Yet these talks have several negotiators with conflicting interests. These could be put into four groups: the US as leader of the talks, Iran of course, Israel, and the rest of the P5+1.

United States

The US was the first one to speak up against the Iranian nuclear program in 2002, when they accused Iran of attempting to make nuclear weapons.

This was followed up with a resolution passed unanimously by the UN Security Council, which placed economic sanctions on Iran. Relations with Iran froze for a few years until 2013. The US began secret talks with Iran, which were later widened to the P5+1 and to the public.

Iran

Iran is not willing to give up its so-called peaceful nuclear program, which would give the nation a cheap energy resource. They want the sanctions to be lifted, which they claim are unfair and self-righteously imposed by the US. However the peacefulness of the program was quite questionable from the start: first of all, Iran didn't let the International Atomic Energy Agency (IAEA) investigators examine all of their procedures. Also, some of the procedures, especially the use of centrifuges) have led to suspicions that Iran may be enriching uranium for weapons.

A further problem is that Iran wants its sanctions to be lifted at once, yet the West is considering a bit-by-bit framework. The West (and most prominently France) fear that an immediate agreement would lift all sanctions at once, but then Iran wouldn't want to meet their commitments, giving Tehran a head start. As John Kerry said earlier in March, the

agreement should not be "...based on trust, but based on intensive verification."

Israel

Before the Israeli elections Benjamin Netanyahu promised that for as long as he remains president, Iran would not have nuclear weapons. He has tried to live up to his words even before the elections, when he accepted the invitation of the Republican Party to address Congress. He said that Iran should capitulate without conditions, and the West should not give into their demands, which is of course nonsense.

Israel opposes such possibilities and fears it since it would be a likely target of Iranian nuclear weapons. It won't give any advantage to Iran, even if that results in worsening US relations. Recently Israel, lacking US support, reached out to France as a new ally to confront Iran in the talks, as before.

The rest of the negotiators

The UK, Germany and France have long opposed Iran's nuclear ambitions, being those who started the sanctions. French President Hollande declared that he is not willing to yield to Iranian demands. China once again remains silent and is trying to gain the benefit of not participating.

Russia is also just looking at the issue from their national interest, even if it has close ties to Iran. This makes their position more complicated, however they are trying to remain as objective and business-orientated as possible. They don't fear any possible Iranian nuclear weapons, but they don't welcome them either. Moscow is just trying to maintain their growing cooperation with Tehran.

What can we expect

It is hard to speculate about this issue, but we can see some tendencies. The US is trying to find a balance between Israel and Iran, while they are being "helped" by the Republicans. Israel is trying to remain the only state in the area to possess nuclear weapons and will do anything to eliminate their proliferation in Iran. And some in the West just want peace, while others want economic benefits. And Iran: it's a more problematic part to predict what they want. As their influence is growing in the region they are seeking legitimacy and security. With the talks? Hard to tell. Deadlines have expired and so Iran has just gained time for the further possible development of nuclear weapons and the clearing of evidence. The only question which remains is whether their delays are intentional or not?

KOVÁCS-DOBÁK GÉZA

Europe through the crystal ball

Ákos Valentinyi, a former student of Corvinus University, is Professor of Economics at Cardiff Business School and senior research fellow at the Institute of Economics of the Hungarian Academy of Sciences. The European Economic Advisory Group (EEAG) provides an annual report on the European economy – let's see what they forecast for 2015.

You assess among other things the effect the crisis had in the eurozone during the past year, and make forecasts for 2015. An important question here is Greece. Do you think it's possible that this country will leave the euro? And if this happens, what would be the economic and political consequences?

Greece is in a difficult situation. On the one hand, after five years of recession the people of Greece would like to have improvements in their daily lives, but on the other hand the Greek government has no money to finance such improvements. Money can come only from the taxpayers of other European countries, and they are only willing to give money in exchange for economic reforms, which the current Greek government is reluctant to carry out. Hence there is currently no agreement between the Greek government and European creditors on how to go forward. As things stand, Greece is expected to run out of money by April 9. In addition, the Greek banks are currently kept afloat by emergency loans from the European Central Bank (ECB). But the continued financing of Greek banks by the ECB depends on an agreement with the creditors. Without ECB loans the Greek government can only prevent the banks from collapsing if it imposes restrictions on deposit withdrawals and some form of capital control. This would be the first step on the way to leaving the eurozone. Given the hard stance of the creditors and the reluctance of the Greek government to implement reforms, it is now more likely than it was six months ago that the Greek government would be forced to take steps eventually leading to an exit from the eurozone. It is

perfectly possible. Unlike five years ago, the eurozone is now much more robust, so it is unlikely that a Greek exit would be followed by major financial turmoil. The political consequences are harder to judge, as European unification has been a one-way street until now. Greece does not have to leave the EU just because it leaves the euro zone, but it would still be a blow for the European integration process.

Theoretically, what conditions would make a fully integrated energy market possible in the European Union? Do you think this could ever be achieved?

If the prices of goods are the same across countries, that is an indicator of market efficiency and an integrated market. Currently we are witnessing large differences in energy prices across EU member states. That is a clear indication that the energy market is not integrated. Theoretically, markets would be integrated if transportation costs were not too high and if economic policies across markets were coordinated. The first condition

would require an improvement in the interconnectedness of national energy networks within the EU. This could be achieved. However, the second would require more coordination between national energy policies. Currently, this seems to be harder to achieve, and unlikely to happen any time soon because it could require, for example, Germany to reduce its subsidies to renewable energy producers, which it is unlikely to do.

Politics has an undeniable influence over a country's economy. What is your opinion in the case of Hungary? Can a government go so far as to have a long-term negative effect on the economy?

Economic policies, particularly institutions such as checks and balances, the rule of law, and security of property rights shaped by the government have a long-term effect on the economy. The economic institutions influence incentives, and incentives determine economic efficiency, hence economic development. If the protection of

private property is weak because of the risk of expropriation by the government for example or because courts are slow to enforce contracts, that all increases the risk for investors. Therefore, investors will expect a higher return to compensate them for the higher risks. This, however, increases the cost of investment, which leads to less investment, and ultimately to slower growth. Weakening the rule of law, for example, would have a similar effect.

As far as Hungary is concerned, the various indicators measuring the quality of institutions including the rule of law has been deteriorating since the mid-2000s. However, since 2010 this deterioration has significantly accelerated. The nationalization of private pension funds and savings cooperatives, retroactive legislation and ad-hoc sector-specific taxes have reinforced the perception that the rule of law in Hungary has been weakened. This may not have an immediate negative effect on the economy, but it reduces the incentive to invest and will have a negative effect on growth in the long run.

There is such a thing as over-intensive immigration. Does Hungary fall under this category? What are the pros and cons in general?

Most economic change or policy shifts produce winners and losers. Migration has a similar effect. Migration is typically beneficial for the recipient country but under certain conditions, such as the presence of a generous welfare state, it can be excessive because it causes "welfare tourism". There is evidence that more generous welfare benefits attract more migrants, and that migrant populations make more use of the welfare state than native ones. This evidence points to a conflict between the generosity of welfare states, the principle of social inclusion and the free movement of people.

However, migration in Hungary is not a major problem. This is because Hungary is primarily a transit country towards the much wealthier Western European countries. Moreover, the welfare state in Hungary is not particularly generous, thus, it does not act as a welfare magnet. Overall the number of migrants staying in Hungary is rather small.

Igazgatói páholy

Bársonyos átadást szeretnék – Beszélgetés Bálint Andrással

Bálint András immár harminc éve a Radnóti Miklós Színház igazgatója, neve teljesen egybeforrt a Nagymező utcai kis teátruméval. A következő évad azonban az utolsó lesz, amikor ő vezeti az intézményt, hisz bejelentette, hogy hetvenkét évesen már nem pályázik újra. Vele beszélgettünk a színház múltjáról, jelenéről – és arról is, hogy ő maga milyen közeli és távolabbi jövőt szeretne a Radnóti Színháznak.

Korábban, mikor e sorozat keretein belül beszélgettem színházigazgatókkal, mindig volt valamilyen botrány, amire rákérdezhettem. A Radnóti kapcsán azonban nem tudok ilyenről... Tényleg ennyire nyugodt és kiegyensúlyozott a légkör Önök-nél?

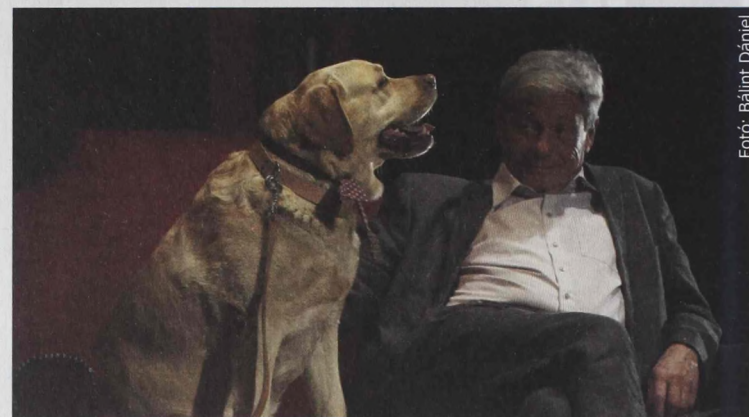
Úgy gondolom, hogy nem szabad fölöslegesen kifelé fecsegni a konfliktusainkról. Persze vannak szakmai vitáink a próbafolyamatok során, de – ezt csak halkán jegyzem meg, nem merem elkiabálni – úgy érzem, alapvetően kiegyensúlyozottan mennek a dolgaink.

Harminc éve lett a Radnóti Színház (korábbi Irodalmi Színház) igazgatója. Akkor is valami ilyesmit képzelt el, amilyen mostanra a Radnóti Színház lett?

Igen, ilyesmit. Az akkori elképzelésemet úgy neveztem, hogy „értelmiségi kamaraszínház” (a „polgár” szót nem volt szerencsés használni 1985-ben) – és ez a város közepén található kicsi, mindössze 230 ülőhelyes épület adja magát erre. Nyilván az én ízlésem is jelentős mértékben meghatározta a változásokat. Fontos számomra az irodalmiság; az, hogy jó magyar mondatok hangozzanak el a színpadon. És persze a színészi játék: mindig figyeltem arra, hogy a lehető legjobb színészek játsszanak itt.

A társulat, mely talán az egyik legjobb ma Magyarországon, nem túl nagy létszámú. Ez jelent problémát?

Tényleg nem vagyunk sokan, sőt talán kicsit hiányos is most a színház társulata. Amikor kiválasztjuk a következő bemutatókat, mindig erősen

Fotó: Bálint Dániel

gondolkodom a társulatban: fontos szempont, hogy a lehetséges előadásokban kik fognak játszani. Persze szoktunk kiváló vendégművészeket is hívni (pl. Rudolf Pétert a Holt lelkekbe, Gáspár Sándort és Szabó Kimmel Tamást a Karamazov testvérekbe, László Zsoltot a Platonovba), ők jól kiegészítik a társulatunkat.

A műsorpolitikájuk meglehetősen változatos. Mi a kapcsolat az egyes, repertoárjukon szereplő darabok között?

Nehéz arra válaszolni, hogy jön össze az Alföldi Róbert rendezte Platonov és a most készülő Spam operett vagy a Hedda Gabler és a Bolha a fülbe. Az én ízlésem kétségtelenül meghatározó pont. A Radnóti polgári színház, az előadásaink mindegyike belefér ebbe a keretbe.

A „polgári” szót nagyon sokan használják a lehető legváltozatosabb értelemben. Mit jelent a „polgári színház” az Ön számára?

Felvilágosult, kulturált, európai és magyar. Tisztességes, ízléses, szakszerű, hagyománytisztelő és kíváncsi az újra. Lehetőleg magas minőségben.

Az utóbbi években többek között Alföldi Róbert, Mohácsi János és Zsótér Sándor személyében a magyar színházi élet meghatározó és karakteres rendezői dolgoztak Önök-nél. Darabra hív rendezőt, vagy a rendező hozza magával a darabot?

Először mindig a rendezővel veszem fel a kapcsolatot, és együtt keresünk egy olyan darabot, ami jól áll a rendezőnek, a társulatnak és a budapesti színházi életnek is.

Nemcsak férőhely tekintetében kicsi a színház, hanem maga a színpad is az. Ez jelent korlátokat?

Hat és fél méter széles a színpad, ráadásul a közepén egy olyan, három épületet tartó oszloppal, amelyet minden díszletünkbe bele kell építeni. Gondolkodtunk egy stúdiószínház kialakításán, de végül egy próbatertmet csináltunk inkább, ott viszont infrastrukturális okokból nem tudunk nézőket fogadni. Azért így is elég tágak a lehetőségeink: a Burokerek egyes jeleneteiben például egyszerre tizenhat színész fér el a színpadon (plusz a zenekar), az Úr és kutyá című estemben pedig csak én vagyok színpadon, meg egy kutya.

A Radnótinak Valló Péter személyében főrendezője is van. Azonkívül, hogy évadonként rendez egy előadást, mi az ő szerepe és feladata a színház életében?

Péter régi munkatársam, minden lényeges kérdést megbeszélék vele. A premier előtti héten ő is megnézi velem együtt a készülő előadást, és konstruktív javaslatokat tesz a rendezőknek.

Hova pozicionálja a Radnóti Színházat Budapest sokszínű és sokszereplős színházi életében?

Sokszor emlegetnek minket együtt a Katonával és az Örkényvel, és ez rendben is van. Különböző stílusúak vagyunk, de mindhárom színház értelmiségi és progresszív, miközben talán egyik sem radikálisan alternatív. Valószínűleg a közönségünk is nagyrészt fedi egymást.

Egy korábbi interjújában említette, hogy nem sikerült utódot ki-

nevelnie. Ez minek tudható be? Játszhat ebben szerepet a színház kis mérete?

Nem gondolom, hogy ez a színház méretéből adódna, a Katona József Színházban ugyanis öt éve remekül meg tudták ezt oldani. Azt, hogy nem sikerült utódot kinevelni, önkritikusan mondtam. Sok tehetséges és fiatal rendező dolgozott itt az utóbbi években, de egyikükkel sem kerültem olyan kapcsolatba, hogy utódot láttam volna bennük.

Jövőre érkezik az új igazgató. Hogy képzeled el az átadás folyamatát?

Bízom abban, hogy bársonyos lesz a váltás. Ha február 1-jén érkezik az új igazgató, az átmenet harmonikus és szakszerű lehet. A jövő évad még szinte teljesen az én felelősségem, a következő pedig az övé. Persze bízom benne, hogy jól tudunk majd együttműködni az utódommal, és egyikünk sem fog olyat csinálni, ami a másik kárára válna. Annyi rossz példát láttunk mostanában (Újszínház, Nemzeti, Pesti Magyar), ahol – komoly gazdasági károkat is okozva – sikeres előadások kerültek le repertoárról, egzisztenciák mentek tönkre... Bízom benne, hogy mindez itt művészi egyetértésben, a lehető legkevesebb zökkenővel valósulhat majd meg.

Megkeresték már Önt, akár az utódaspiránsok, akár a fenntartó részéről, hogy mondjon véleményt?

A pályázáson gondolkodók közül többen is megkerestek már, egyikük szellemesen megjegyezte, hogy a Radnótiiban az áldásom nélkül nem lesz igazgató – és ez talán igaz is. A döntés a fővárosi közgyűlésé, de a véleményemet minden bizonnyal ki fogják majd kérni.

Hogy látja saját magát 2016. február 1-től?

Nyugdíjas színész leszek, koromnak és karakteremnek megfelelő szerepeket szeretnék továbbra is játszani. Jövőre lesz egy Heltai-estem itt, a Radnótiiban (az Úr és kutyá az évad végén lekerül a repertoárról), és amellet, hogy ezenkívül is lesz még egy bemutatóm, benne vagyok a repertoárban. Bízom benne, hogy nem cserélnek majd le.

DICSUK DÁNIEL

Anne Frank emléke

„Állandóan keresem a módját, hogyan lehetnék olyan, amilyen lenni szeretnék, és lennék is, ha... nem volnának mások is a világon.”
(Anne Frank)

**Anne... Frank... Anne Frank.
Napló...?!**

Megdöbbenve tapasztalom, hogy a mai fiatalok közül sokan csak eddig a három szóig ismerik a fiatal lányt és az ő tragikus életét. Úgy gondolom, halálának hetvenedik évfordulója alkalmából illő lenne helyretenni emlékét.

Anne Frank története nem egyedi: valójában több ezrek sorsa volt hasonló. Fiatal német zsidó származású lányként kellett szembenéznie a második világháború szörnyűségeivel. Családja Amszterdamba menekült az üldözöttesek elől, ahol csaknem huszonöt hónapig rejtőzködtek édesapja, Otto Frank cégének egy hátsó szegletében. Suttogva beszéltek, lábujjhegyen jártak, s minden nap rettegtek. Tulajdonképpen élve eltemetkeztek. Egy ismeretlen feljelentést követően Auschwitzba,

majd Bergen-Belsenbe deportálták nővérével, ahol éhezettették, és fizikai megterhelésnek tették ki őket. Szervezetük teljesen legyengült, s mindketten tífuszban hunytak el – csupán néhány héttel a tábor felszabadítása előtt.

Anne Frank saját története azonban egy naplóval kezdődött. Az írónőnek készülő lány tizenharmadik születésnapja alkalmából kapta a naplót szüleitől, mely később lakat alatt őrizte a lány gondolatait. Az üres lapokat a családjáról, barátairól írt sorokkal, az álmaival, félelmeivel és reményeivel töltötte meg. Egyes történeteit képzeletbeli barátjának, Kittynek címezte, azonban jegyzeteit elsősorban a jövő nemzedékeinek szánta. A háború után ugyanis szerette volna kiadni könyvét, hogy hű képet fessen a német megszállásról, s hogy megakadályozza a világ talán legnagyobb gyűlölködésének feledésbe merülését. Végül a család egyetlen túlélője, az édesapa váltotta valóra az álmot, s adta ki posztumusz kötetként a lány írásait.

Anne Frank története kétségkívül cenzúrázatlan betekintést nyújt a holokauszt fájdalomba, de nem csupán történelmi szempontból jelentőségteljes – ugyanis megszólít! Szülőket, akik néha nem értik gyermekeik viselkedését; fiatalokat, akik hasonló kusza gondolatokkal küzdenek. Anne Frank erőt ad azoknak, akik túlélték a borzalma-

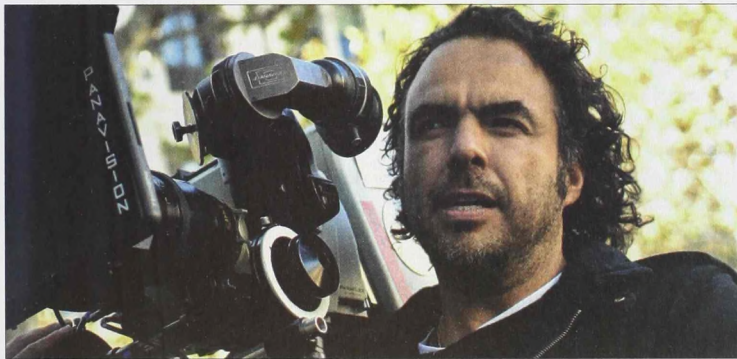
kat, s minden nap rettenetes emlékekkel kelnek és fekszenek – valamint elgondolkodtatja a szerencsésebb korokban születetteket, hogy akár belőlük is lehetett volna egy Anne Frank.

Emléke tovább él és életet mindenkinek, aki még „szellemre nagy, de ha tetteit nézzük, oly kicsiny.”

HALKÓ PETRA

Az elefántcsonttorony földszintjén

Alejandro González Iñárritúról a filmes díjszezon lezárultával távirati stílusban azt lehetne mondani, hogy Hollywood és a független film világa is a rendezők trónjára emelte. Akkor azonban, amikor február végén átvette az amerikai filmakadémia aranysozobrát, ennél valójában valami sokkal fontosabb dolog történt: újra egymásra talált a szerzői és a közönségfilm.

Bizonyos szempontból viszonylag hamar, mindössze öt nagyjátékfilmmel a háta mögött ért révbe a mexikói filmes. Az ötvenegy éves művész eddigi karrierje során nemcsak, hogy népes rajongótáborra tett szert, hanem sajátos stílusának – főleg egyedi narratív technikájának – köszönhetően egy ellentmondásoktól mentes, egységes képet alakított ki magáról mind a közönség, mind a szakma köreiben. Az elmúlt másfél évtizedben munkássága következetesen a különböző emberi élet-

pályák összefüggései és kiszámíthatatlan egymásba fonódása köré épült. Jellemzően sorsdrámákon keresztül kísérte meg megragadni az emberi társadalmak kohéziós erejét, működésének lényegét.

A téma iránti alázata és szakmai precizitása ugyanakkor azzal járt együtt, hogy első négy filmje egy percre sem ereszti el az ábrázolt helyzetek és karakterek véres komolyságát; fikarcnyi könnyedség nélkül, a komor szemlélődés nézőpontjából meséli el történeteit. Ez persze egy ideális befogadói környezetben nem szabadna, hogy kritikának számítsa, de az vitath-

atlan, hogy sötét hangulatú, kőkemény drámái bizony megülik az átlagos filmfogyasztó gyomrát, amit vagy felold a rájuk egyébként szintén jellemző katartikus befejezés, vagy nem.

Legújabb alkotásával, a Birdmannel a komoly társadalomtudós végre mosolyra húzta a száját, még ha csak egy ironikus félmosolyra is. Ez viszont elengedhetetlen volt ahhoz, hogy áttörje a saját népszerűsége fölé húzott plafont – az csak hab a tortán, hogy a film az alkotó és a közönség viszonyát járja körül. Mindezt szerencsére úgy tette, hogy cseppet sem engedett a szak-

mai igényességből, és a továbbra is súlyos üzenetet egy könnyedebb, lendületesebb stílussal juttatta célba ahelyett, hogy a tartalmat feláldozta volna a szórakoztatás oltárán.

A jövőre néve Iñárritu rendezői és a Birdman legjobb filmnek járó Oscar-díja messze túlmutat önmagán. Az aranysozbor presztízse a Coen testvérek 2008-as sikere óta eltelt időszakban súlyosan devalválódott a divatkampányok és szakmaiatlan trendek közepette; mondhatnánk, hogy tulajdonképpen komolyan sem érdemes venni. Idén azonban bekövetkezett az a némileg váratlan esemény, hogy a széles nyilvánosság igénye és elismerése találkozott a kreativitással, az eredetiséggel. Hogy ez csak a csillagok szerencsés együttállásának köszönhető, vagy egy üdvözlendő tendencia kezdete, azt még nem lehet tudni. Az viszont bizonyos, hogy szükség van új Tarantinókra –és Scorsésékre, akik megint életet lehelnek a művészet és a szórakoztatás lassan, de biztosan kihülő kapcsolatába. Akik képesek megmutatni, hogy a művészet nem méterekkel a nézők felett lebeg, hanem egy közülük; olyan, aki érti őket, és meg tudja magát érteni velük.

BOGATIN BENCE

A művészetek tízéves palotája

Március 15-én ünnepelte jubileumi 10. születésnapját a Művészetek Palotája, amely hároméves építkezést követően 2005-ben nyitotta meg kapuit a nagyközönségnek. A kezdetben ellentmondásos megítélésű épület és vele az intézmény az eltelt egy évtized alatt a budapesti városkép és a hazai kulturális kínálat szerves részévé vált; ma már elképzelhetetlen lenne nélkülük a főváros.

Annak idején nagy port kavart az új kultúrközpont, egyrészt az akkor még itthon szokatlan, tömbszerű, letisztult tömegformálása (mely a Zoboki, Demeter és Társaik építész-irodának köszönhető), másrészt a finanszírozás botrányai miatt, ugyanis az előzetesen tervezettnél több mint duplája, körülbelül 74 milliárd forint lett a végösszeg.

A közel hatvanötezer négyzetméteres épületkomplexum különlegessége a Bartók Béla Nemzeti Hangversenyterem, amely kiváló akusz-

tikájának köszönhetően a kontinens egyik legjobbja, ahogy ezt alkalmanként akár kétezer látogató is meg tapasztalhatja. Emellett kialakítottak egy kisebb, közel ötszáz férőhelyes termet (Fesztiválszínház) is, amely méreteivel és műszaki adottságaival az ország élvonalába tartozik.

A 2011 óta Káel Csaba igazgatása alatt álló Műpa külföldön az egyik

legismertebb magyar kulturális márkának számít, amely egyedülálló módon képviseli az alkotóművészet különböző válfajait. Helyet ad komoly-, kortárs-, könnyű-, jazz- és világzenének, operának, új cirkusznak, táncnak, irodalomnak, filmnek és – az épületben található Ludwig Kortárs Művészeti Múzeum révén – a képzőművészetnek egyaránt.

Az intézmény alapvető feladata – a hazai és európai művészeti hagyományok tiszteletben tartásával – az új irányok és irányzatok bemutatása, illetve közérthetővé tétele. Valószínűleg ennek jegyében született meg a fiatalok körében is méltán népszerű könnyűzenei programorozat, az MR2 Akusztik+, amely a Petőfi Rádió legnépszerűbb hazai előadóit szólaltatja meg akusztikus formában.

A fiataloknak szóló rendezvények mellett idén is világhírű klasszikus előadókkal találkozhat a közönség, ugyanis márciusban elindult a tizenegyedik évad. A hagyományoknak megfelelően Haydn *A teremtés* oratóriumával kezdődik, az Osztrák-Magyar Haydn Zenekart ezúttal is Fischer Ádám vezényli. Itt lesznek a Bécsi Filharmonikusok Valerij Gergijev és Herbert Blomstedt vezényletével, valamint ismét megrendezik a Régizene Fesztivált a *Le Poème Harmonique* közreműködésével, és lesz ismét Budapesti Wagner Napok is. Utóbbi keretében újra színpadra áll a mester 2013-ban zajos sikert aratott *A nürnbergi mesterdalnokok* című operája.

HORVÁTH MÁTÉ

Variációk kortársra

Rengeteg problémába és kérdésbe ütközünk, amikor a kortárs művészet kerül szóba: bár szinte mindenkinek van tapasztalata róla, mégis majdnem lehetetlen egy ezakt megfogalmazást adni rá. Kortársnak legtöbbször a hatvanas évek utáni művészeti alkotásokat nevezik – legyen szó festészetről, irodalomról, képzőművészetről, táncról, zenéről vagy éppenséggel a diatról.

Elke a dekonstrukció, mely már a dadaizmusban is nagy szerepet kapott. A posztstrukturalista Jacques Derrida határozta meg először a nyelvészet területére értendően a dekonstrukció fogalmát: nézete szerint az eddigi struktúrákat szét kell szedni elemeire, majd újraértelmezni. A Derrida-gondolatmenet szerint több filozófiai megközelítés,

igazság is érvényes lehet egyetlen dologra.

Mégsem minden ember igénye, hogy az absztrakció vagy a dekonstrukció kirángassa őt a művészet hagyományos gyönyörködtető szerepének (amit az iskolában jól belénevesztettek) szánt állapotából. Ha azonban valaki tényleg időt szakít egy kortárs alkotás értelmezésére, akkor igazán érdekes gondolatokra is bukkanhat bennük.

Hazánkban az idén huszonöt éves Ludwig Múzeum ad otthont a legtöbb ilyen alkotásnak, az intézmény évfordulójának alkalmából egy külön kortárs gyűjtemény (Ludwig 25) tekinthető meg az év végéig. A művészek a Szovjetunió európai tagországainak a rendszerváltások okozta társadalmi változásait és a kapitalista társadalmakhoz való csatlakozást dolgozták fel a legtöbb alkotásban. A nyolcvan művet felsorakoztató kiállításon számomra az a kérdés volt a legérdekesebb, hogy vajon mitől is posztmodern (vagy kortárs) valami: el-

végre nem az idő, hanem a gondolatossága határozza meg. Picasso képei ugyanúgy posztmodernnek számítanak, mint például az említett tárlaton látható Benczúr Emese-mű.

A kortárs képzőművészetet konceptuálisnak, azaz fogalminak is szokták nevezni, s habár ez nem az ezredforduló hozadéka, mégis nagyon sok ember továbbra sem tud mit kezdeni vele, különösen, hogy az alkotások nagy hányadának Cím nélkül nevet adták – nem véletlenül. Sigmar Polke (Cím nélkül) alkotását néztem, mellettem egy idegenvezető magyarozott a csoportjának mindenféle szimbólumról és technikáról, majd feltette a tanár néni kérdést, amire természetesen senkinek nem akaródzott választ adni: mit jelent számukra ez a mű?

Talán mindenki találkozott már azzal az érzéssel, amikor egy művészeti alkotást nem tud komolyan venni. Felvetődik hát a kérdés: van-e helye a humornak, és ha igen, hol a kortársban? Művészet az, amit annak tekintünk. Lehet-e így a 21. század művészete a művészetnélküliség vagy pontosan az, hogy minden művészet? A fo-

galmisság eltereli a műről a fókuszot, és az egyén gondolatai, érzelmei kerülnek a középpontba.

Ciprian Muresan, aki szintén kiállító is, mondta azt, hogy célja leszámolni azzal a társadalmi sztereotípiával, miszerint a művész valami kiemelkedő ember, elvont zseni. Szerintem a lényeg talán a kettő közötti finom vonal: a befogadó értelmezi a művet, akkor nemcsak hogy számára lesz műalkotás (nem egy darab felirat), ezáltal ő is művész.

TAMÁS DOROTTYA

Közkincs

Az éj árnyai

Sötét az utca. Csendes. Az égbolton csillagok milliárdjai ragyognak nevetve. Hús szellő fújdogál, rezgeti az ágakat. Az összes utca kihalt. Soha, soha ilyen könnyűnek még nem tűnt az élet. A világ lábujjhegyen jár a kedvemért. A drága. Majd alkalomadtán köszönetet rebegek neki, de most rohanok, mint mindig. Jó lenne egy kicsit megállni, és megcsodálni ezt a gyönyörteli éjszakát. Gyors a gondolat, repül is tovább, akár csak én. Jót tesz az éjszakai levegő, kitisztítja a fejem. Amilyen sárkányos hangulatom volt egész nap, rám is fér. Környezetem már kezdi megszokni zord hangulataimat, talán még tolerálni is. Jó nekik. Gyorsan betérek egy kisboltba, még mielőtt megérkeznék célohoz. Ahogy az áruval megrakott polcok között sétálgatok, eszembe jut Thomas. Hozzá igyekszem épp. Nem túlzok, ha a barátomnak nevezem. Lassan egy éve tettem szert e különleges kapcsolatra. És persze ez is, mint minden jó dolog az életben, egy pusztán véletlenből adódott. Egy közös barátunk búcsúbüliján ismertem meg. Az életnek van humora. Közös barátunk azóta eltűnt az életemből, ő maradt. Bánom, hogy így alakult, de már nem tudok ellene tenni. Ahogy az italok között válogatok,

mosolyt, hátha feldobom az estét. Tudomásul veszem sikertelenségemet, és kilépek a boltból. Az üveget elrejttem a táskámba, és lassan sétálni kezdek. Jókora út áll előttem, de nem szállok buszra. Hűtöm az agyam. Mindenki megmondhatja, aki látott ma: rám fér. Napok óta örültem módjára futkosok. Amint belekezdek valamibe, el is

sem hagynak nyugodni. Ádáz kis gonosz szörnyekként lesik, mikor lankad éberségem, és mikor tudnak visszaférfőzni a tudatomba. Ezt az opciót is kilőttem. Kezdek tanácstalanná válni, ami újfent felidegesít. Szorosabbra fogom magamon a bőrkabátot, és sietősebbre veszem lépteimet. Szívesen venném már, ha véget érne kis túráim. Három buszmegálló sosem tűnt ilyen hosszúnak, mint most, amikor már szinte futok a saját gondolataim elöl. Kisvártatva meglátom az ismerős utcát. Az utolsó kétszáz métert már rohanva teszem meg. Mikor megállok a kerítés előtt, és becsöngetek, tudom zihál, lábam pedig remegnek a futástól. Pár perc toporgás után Thomas megjelenik a kapuban. Arckifejezésén látom, igencsak zilált lehetek. Nem is kérdez semmit, csak szótlanul betérel a kapun. Hatalmas dán dogja játszva fut felém, de most csak bágyadtan megsimogat a fejét. Thomas bevezet a konyhába, és még mindig nem kérdez semmit. Hirtelen eszembe ötlik, én ide italozási céllal jöttem. Előveszem az üveg vodkát a táskámból, és átnyújtom. Ahogy sejtettem, arcizma sem rezdül. Csendesen tevékenykedni kezd a konyhában, míg én a fotelban fészkelődök. Hallom, hogy poharakat löbböl, fiókokat nyitogat. Pár perc múlva elem celebrálja italomat. Láthatja rajtam,

hogy nem kicsi a baj mérete, ehhez igazította a pohár méretét is. Csaknem színültig van vodkanarancscsal. Kortyolgom a jeges nedűt, és az agyam is kezd lehűlni. Nem bírok egy helyben ülni, így inkább járkálni kezdek a szobában. Eleinte mosolyogva, majd mind furcsábban szemléli csendes dühöngésemet. Nem kérdez semmit, persze hogy nem. Megvárja, míg magamtól előadom közlendőmet. Nem sürges. Áldott legyen érte. Hisz a saját fejemben sem tudok rendet rakni. Hogy várhatja akkor bárki is, hogy rendezetten előadjam jövetelem célját?

– Nos? – szólal meg végül. Elkibáltam... áldás visszaszívva. Kurta mondat, nem is kell több, és én máris visszarogyok a fotelba. – Mondasz is valamit, vagy csak a szervezeted rongálásának okán kerestél fel? – mutat poharamra, és a meggyújtatlan cigarettára a szám sarkában. Ha már eszembe juttatta, öngyújtót kotrok elő, és körülményesen rágyújtok. Jó mélyen leszívom a füstöt, mintha ezzel is magamat akarnám nyugtatni. A semminél hatásosabb.

– Mondd, volt már olyan az életedben, hogy nem értetted valamit, és ez a dolog szükségszerűen az örületbe kergetett? – kérdezem, le sem véve szemem a pohár pereméről.

(folytatása következik)

KYRA KING

eszembe jut, mi is lenne velem nélküle. Valószínűleg rövid úton az örületbe kergetném saját magamat. Szerét és számát sem tudom, hányszor rohantam hozzá kised gondjaimmal azóta a nyári este óta. Talán már ő sem tartja számon. Nem csodálnám. Tipródásom végén leveszek a polcra egy üveg vodkát. Persze a választásomat sem fogja meglepni. Ismeri kedvenc agyhűtő koktélimat csakúgy, mint egyéb szokásaimat. Gyorsan fizetek a kasszánál az unott pénztárosnak, villantok rá egy csillogó

dobom, mert meguntam. Képtelen vagyok lefoglalni magam. Persze az agyamba lopakodik napok óta tartó zavartságom oka. Mivel még mindig nem értem, újfent felboszantom magam. Inkább elhessegetem magamtól a gondolatot. Elvégre ha nem foglalkozom vele, olyan mintha nem is lenne. Embertársaink többségének rendkívül jól megy ez a technika. Ha a homokba dugjuk a fejünket, a probléma megszűnik létezni. Kár, hogy ez nekem sosem ment. Egy időre a szőnyeg alá tudom söpörni, de so-

Várjuk olvasóink irodalmi szárnypróbálgatásait a kozgazdasz@corvinusmedia.hu címre!

Budapest100

Idén április 18-án és 19-én már ötödik alkalommal rendezik meg a főváros talán leg-szerethetőbb rendezvényso-rozatát, a Budapest100-at. Az egész várost megmozgató civil esemény az OSA (Open Society Archives at Central European University) Archívum és a Kortárs Építészeti Központ (KÉK) kezdeményezésére jött létre, célja, hogy felhívja a figyelmet a körülöttünk lévő épületek értékeire, valamint az ott élők történeteire. Az eseményhez minden olyan ház – lakóépület vagy intézmény – csatlakozhat, amelynek az építése kapcsolódik 1915-höz: ekkor kaptak épí-

tési engedélyt, ekkor volt az alapkövetel, ekkor adták át stb.

Két éve a Guardian egy cikkében beavagolt a kontinens leg-érdekesebb programjai közé. „Zse-niálisan egyszerű koncepció. Csodálkozunk, hogy más városok még nem követték a példáját.” – írták róla akkor.

„Ez a program olyan városi civil ünnep, amelynek közösségépítő szerepe is kiemelkedő, hiszen különböző társadalmi háttérű embereket és generációkon átívelő közösségeket hoz közelebb egymáshoz.” – olvasható a rendezvény honlapján. És milyen igaz! A Budapest100 amellet, hogy a város olyan értékeibe enged betekintést, amelyek más alkalmakkor csak egy nagyon szűk csoport (általában a lakók) számára

elérhető, össze is hozza az embereket. Ilyenkor fiatalok hallgathatják az idősebb generációk történeteit, élményeit, olyan események válnak a közkinccs részévé, melyek amúgy könnyedén a feledés homályába merülhettek volna. Ebben pedig a

Budapest100 lelkes önkéntes csapatának nagy szerepe van, hiszen ők segítenek egymásra találni a megnyíló épületek lakóközösségeinek és a látogatóknak.

HORVÁTH MÁTÉ

Fővárosi buszközlekedés – egy évszázad távlatából

2015-öt írunk: napjaink Buda-pestjén 277 járatviszonylaton összesen 1300 autóbusz közlekedik. Egy átlagos napon a tömegközlekedést használók mintegy 40%-a száll buszra. A mai vonalhálózat kialakulása jelentős múltra tekint vissza: pontosan 100 éve indult el a menetrend szerinti autóbusz-közlekedés a hajdani székes-fővárosban, az Andrassy úton. A nevezetes évforduló tiszteletére március 1-jén felvonulást rendeztek a Hősök terénél, ahol a különböző korszakokat fémjelző járműveket állították ki, illetve nyílt napot is tartanak április 26-án a kelenföldi autóbuszgarázsban, mely egyébként 1949 óta működik.

1915. március 1-jén reggel indult első útjára a büszke 1-es járatszámot viselő busz, mely az akkori Aréna (mai Dózsa György) utat kötötte össze a Vilmos császár (mai Bajcsy-Zsilinszky) úttal. Ez nem azt jelenti, hogy ezt megelőzően nem közlekedtek buszok a városban, hanem ez volt az első állami szervezésű já-

rat, mely 15 percnként közlekedett, egész pontosan kettő darab járművel: közülük az egyik benzinhajtású, a másik pedig elektromos – ráadásul kétszintes – volt. Mai szemmel nézve szokatlannak tűnhet, hogy kezdetben nem voltak megállók, a buszokat – az útvonalukon belül – tetszőleges helyeken le lehetett inteni. Habár eleinte az emberek idegenkedtek a közlekedés ezen formájától, utóbb gyorsan népszerű-

vé vált: 1917-re már tizenegy darab busz járt a 3,8 kilométer hosszúságúra bővített vonalon.

A buszközlekedés kiépülése az 1920-as évektől kezdődött el igazán, mivel a villamoshálózat költséges bővítésével összehasonlítva ez gazdaságosabb volt, emellett ekkoriban gyorsabb volt busszal utazni, ezért is került többre egy buszjegy. 1928-ra 12 viszonylaton 67 jármű közlekedett, például a mai 5-ös és 7-es bu-

szok elődei már ekkoriban is jártak. A folyamatos bővülésnek a második világháború vetett véget: az ostrom alatt szünetelt a tömegközlekedés, és a harcokban a buszállomány mintegy fele megsemmisült. Az autóbusz-közlekedés 1968-as megalakulása óta a BKV hatáskörébe tartozik. A mára legendássá vált 1-es busz egészen 1995-ig közlekedett.

SZALAI RÉKA

Nyugalmas zugok a város zöld szívében

Múlt havi számunkban írtunk azokról a helyekről, ahol kipihenhetjük az órák fáradalmait, felkészülhetünk a következő kilencven perckre, és közel található a Közgáz Campus-hoz. Most a Budai Campust és környékét vesszük górcső alá.

Az épületekből kilépve nem kell messze mennünk, egyből a természet lágy öle vár ránk. A budai oldal nagy előnye, hogy a campus a Budai Arborétumban helyezkedik el, mely – főleg tavasszal – gyönyörű virágokkal, madárcsicsergéssel és illatáradattal fogad minket. Az arborban élő macskák és vadkacsák még a legszomorúbbak arcára is mosolyt tudnak csalni. Itt kávékat, teáinkat lassan elkortyolva erőt vehetünk a további tanuláshoz.

Szinte az egyetem szomszédságában, alig egy percnyi sétára vár ránk a teknősökkel és madarakkal teli Feneketlen-tó. A környéken mindenkit boldogsággal és nyugalommal tölt el az itt nyüzsgő élet. A domb puha gyepszőnyegén elterülve minden gondunk-bajunk elfelejtődik, úgy érezzük, mintha meg-

Fotó: Kalla Krisztina

állt volna az idő. A pihenést olykor a hozzánk szaladó játékos kutyák zavarhatják csak meg, a közeli játszótérről átszűrődő lurkók kacaja pedig gyermekkorunkat juttathatja eszünkbe. Sötétedés után aztán egyetemisták serege lepi el a helyet, és megbeszélnek minden aktualitást egy-két doboz sör társaságában. Kicsit messzebb, a Móricz Zsigmond körtér szomszédságában a Gárdonyi térre lelhetünk. A kávé-

zókkel és kisboltokkal körülölelt helyet nagyon kevesen veszik észre. Rengeteg pad és asztal várja az ide tévedőket, itt kényelmesen elfogyaszthatjuk ebédünket vagy uzsonnákat, vagy akár megírhatjuk a leckéket és a beadandókat. Azonban ha csendre és zavartalan tanulásra, kutatásra van szükségünk, akkor pár megállóra, a 18-as villamos vonalán eljuthatunk az Országos Mezőgazdasági Könyv-

tárba, ahol mintegy fél millió agrártudománnyal kapcsolatos könyv és folyóirat áll rendelkezésünkre. Használatához be kell iratkozni, vagy napi jegyet kell venni, cserébe viszont a magas színvonalú segítségnyújtás garantált. Ha munkánkkal végezve még mindig van szabadidőnk, akkor a könyvtárral szemben tárt karokkal vár ránk a Vérmező.

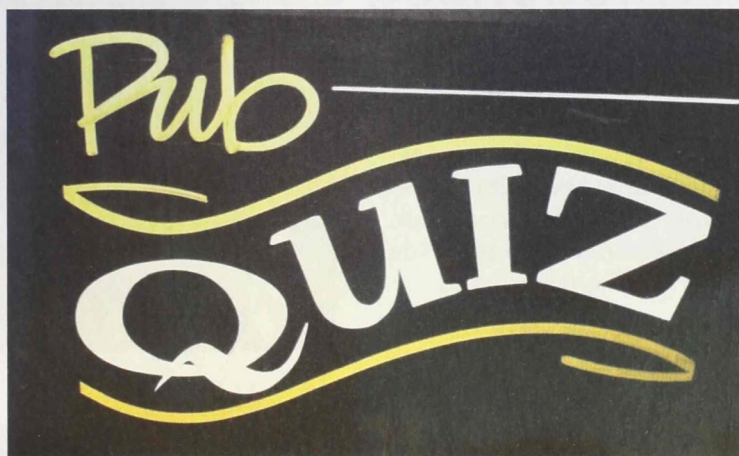
KALLA KRISZTINA

Alkoholgőzös műveltség

Elmennél valahova este, de nincs kedved bulizni? Szeretnéd feldobni valamivel az alapot? Vagy kamatoztatnád a random Wikipedia-cikkek olvasgatása közben szerzett tudásodat? Próbáld ki egy kocsmakvizt!

Budapesten és pár vidéki városban a klasszikus kocsmasportok mellett egyre több helyen megjelentek a kocsmakvizek is. A műfaj az 1970-es években született az Egyesült Királyságban, és hamarosan nagy népszerűsége tett szert az angolszász országokban. Magyarországon három-négy éve bukkant fel, és egyre több ember válik hódolójává, már országos bajnokságot is szerveztek.

A játék menete és szabályai szervezőgárdánként eltérő, de az alapok azonosak. Általában négy-öt fős tár-

saságoknak kell a kivetített kérdésekre válaszolni. A több körre bontott játékban, egy-egy etap épülhet zene-, filmjelenet- vagy képfelismerésre, szimpla gyorsasági kérdésekre, esetleg összefüggést kell keresni a válaszok között, vagy a megfejtések kezdőbetűit olvasva kapjuk

meg az utolsó megoldást. További pontokat lehet szerezni a plusz kérdések beállalásával, farsangra és halloweenre beöltözéssel, sőt van, ahol azzal tehetünk szert egy kis előnyre, ha kitaláljuk, hogy a rivális csapatok mely kérdésekre nem tudtak válaszolni. A nyeremény ál-

talában egy üveg ital, amit a kocsmá ajánl fel.

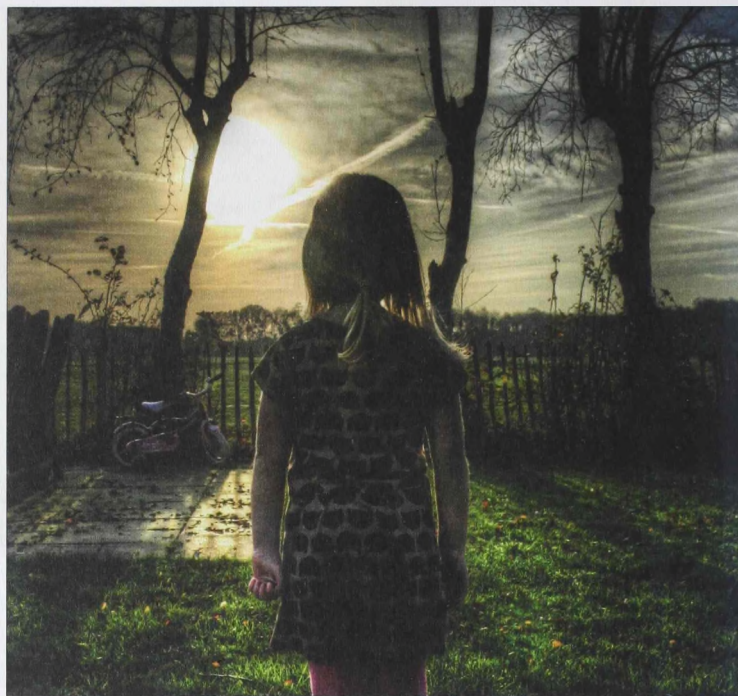
A játék szépsége, hogy a legkülönbözőbb műveltségű, érdeklődésű embereket hozza össze. A kérdések szinte minden lehetséges témakört érintenek: történelem, földrajz, matematika, általános műveltség, sport, bulvár, aktuális események. Kim Kardashian gyermekének neve ugyanannyi pontot érhet, mint Darwin evolúcióelmélete vagy Wagner összes művének ismerete. Vannak olyan csapatok, ahol egyetemi kutatók is játszanak, de sokszor egyszerű baráti társaságok viszik el a trófeát. Semmi sem garancia a győzelemre.

Ha kedvet kaptál, akkor a szervezőcsapatok Facebook-oldalain (QuizNight, Pub's Culture, Cirkuszt a népek! etc.) érdeklődhetsz, hogy legközelebb mikor tesztelheted élőben műveltségedet. Az sem gond, ha egyedül vagy: a legtöbb helyen gyorsan kerítenek neked játékosársakat!

SCHUCK RÓBERT

Erős háttér vagy erős öntudat?

Nyolc különböző hely, tele ismeretlen emberekkel, váratlan helyzetekkel. Fájdalom, csalódás, keserűség, újrakezés – ezzel ajándékozott meg a sorozatos költözés. A sárospataki általános iskolai ballagást követően a családommal Pácinban vettünk és újítottunk fel egy családi házat. Szabolcs szívében, Nyíregyházán nőttem fel, ahol az ajtókat este kulcsra zárják az emberek, és legfeljebb a szomszédoknak köszönnek. A falu kultúrája idegen volt számomra, ráadásul új lakóként megnéztek a járókelők, a buszmegállóban pedig kibeszéltek a fiatalok. Időközben a családi biztonság is foszladozni kezdett: édesapám elhagyott minket, azóta sem tartjuk a kapcsolatot. 2008 októberében édesanyám elhunyt. Összedőlt a szerény, de nyugodt életem, amelyen a rokonaim próbáltak segíteni. Tizenhat éves koromtól az érettségiig nagynénémnél éltem Sátoraljaújhelyen, majd a saját lábamra állva kiléptem

a „nagybetűs életbe”. Alapvetően introvertált személyiséggel rendelkezem, a mai napig nehezen illeszkedem be új közösségekbe, és a negatív tapasztalatok sem javítottak a helyzeten. Kétségbeejtő folyamatos bizonytalanságban élni, sohasem érzem azt, hogy „itt-

hon” vagyok, állandó honvágygyötör egy nem létező hely után.

Még nem voltam egyéves, mikor a szüleimnek sikerült beköltöznünk – természetesen velem együtt – első saját, közös lakásukba. Elsőszülött gyereként hét évig én voltam a szemük fénye, nagyszüleim

is körülrajongtak, harmonikus volt a kapcsolat az egész családban. Szerencsére nem lettem annyira elkenyveztetett, mint azt a neveltetésem indokolta volna: amit csak kértem – ha a szüleimtől nem is –, a nagyszüleimtől biztosan megkaptam. Természetesen nem (csak) ezért imádtam őket, és imádom máig, hanem mert mindig számíthattam rájuk, biztos pontként álltak mögöttem. Iskolából hazafelé nagymamámhoz vezetett az utam, sütit sütöttünk, dél-amerikai sorozatokat néztünk, és történelmet tanultunk együtt. Mikor megtudtam, hogy testvérem lesz, a filmekből tapasztalattal ellentétben nagyon örültem neki, máig legjobb barátnőmként kezelem, semmi hiányérzetem nem maradt a szüleim felől.

Tizenkét éves korom környékén kinőttük addigi lakásunkat, így áthurcolkodtunk egy tágasabb, új építésű társasházba. Ugyan ez egy nagyobb beruházást jelentett, az évi egyszeri horvátországi nyaralásunk így sem maradt el egyik évben sem. Huszonhárom éves leszek nyáron, és még mindig együtt járunk nyaralni. A nagyszüleimre továbbra is számíthatok, rengeteget segítenek még mindig, a szüleim támogatnak, a húgom imád, a kutyám hűséges. A gyerekkorom csodás és könnyed volt.

Hogyan fogok így a saját lábamra állni?

KLUBERT DÓRA,
GYIMESI BERNADETT

Éttermetlenség az alagsorban

Nem tartom magamat előítéletesnek – jó falusi gyerekként az ételek esetében nem a külső az elsődleges szempont. Azok közé tartozom, akiknek még volt alkalmuk ebédelni a régi Sodexóban, az E alagsorában. Nem sokszor, egyszer... Ehhez képest csak nagyot lehet fejlődni, gondoltam, amikor a nyitás napján elindultam az egyetem új étterme felé. Ennek ellenére furcsálltam, hogy gyakorlatilag semmilyen kommunikációt nem folytattak (és folytatnak) – olyan nyíra, hogy a kínálat is csak lent tekinthető meg. Egyik nap ugyan kikerült egy kézzel írt, A/6-os méretű „étlap” a

földszinti étterem táblára, de ez az akció azóta lecsengett. A másik, amit nem tudok mire vélni, hogy korábban megkerestem az üzemeltető vállalkozót a Közgazdással való együttműködés ötletével, de azóta sem kaptam választ.

Az étteremben bizakodva láttam, hogy sokkal jobban néz ki elődjénél, bár kissé átláthatatlan. 550 forintért zöldborsófőzeléket vásároltam virsivel, de a kenyér pénzbe kerül, így nekiálltam anélkül elfogyasztani. Általános iskolások biztosan nem ehetnének itt, annyira cukros volt, és állagában jóval közelebb állt a leveshez. Másnap rokfortos csirkét választottam, ami mellé csak egy liter vizet kellett meginnom a sótartalma miatt – de az legalább in-

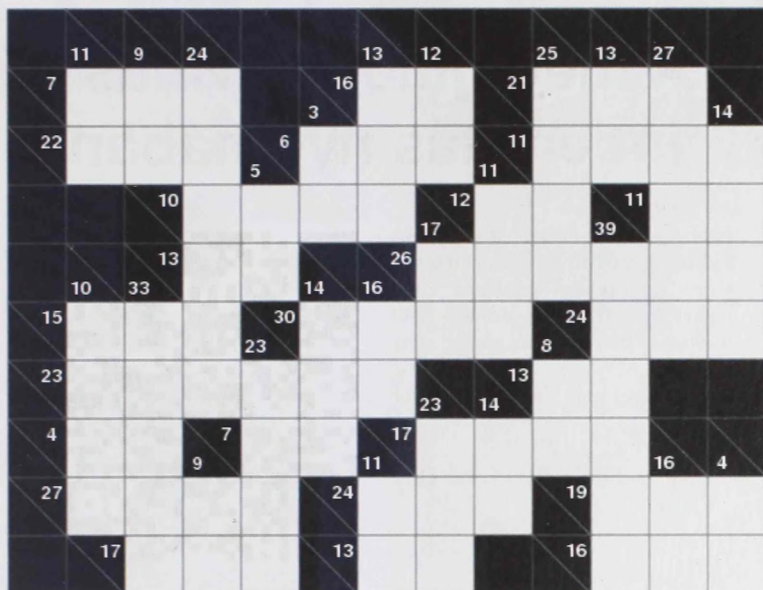

gyenes. Egy héttel később adtam egy utolsó esélyt a dolognak. 13:40 után érkeztem, egyetlen menü maradt addigra: bácskai rizses hús és tárkonyos csirkeraguleves. Utóbbi – leszámítva, hogy gomba is volt benne – kifogástalan volt. A főétel a kedvencem, de a felénél többet nem bírtam legyűzni: az örölt paprika szemcséit éreztem a fogam alatt, a hús mócsingos volt.

Az árképzésüket nem teljesen ér-

tem, főként a büfé-kávézóét nem. 300 forint a Cserpes joghurt, 360 egy szelet pizza. Nehezen tudom elképzelni azt a hallgatót, aki kijön a II-es előadóból, és inkább lemegy az alagsorba egy joghurtért/pizzáért, mint hogy átmenjen a Vásárcsarnokba vagy a Friss Pékségbe, ahol 100 forinttal olcsóbban megkapja. Az üzemeltető C épületnél lévő étterme ennél sokkal jobb... Kár érte.

PEKOLI MIKLÓS

Kakuro: Most senki nem menekül a számolgotás elől, aki a megszokott rejtvényvel akarja átvészelné az unalmas perceket. No, nem kell megijedni, csak összeadásról van szó, és azon belül is csak egyjegyű számokkal kell dolgozni. A fekete háromszögekbe írt értékeket kell egyjegyű pozitív számok összegeként felírni úgy, hogy egy összegben belül egy szám csak egyszer szerepelhet. Tehát a tíznek hiába felbontása az 1+2+2+5, mivel a 2-es ismétlődik. A számok a vízszintesen balról jobbra vagy függőlegesen fentről lefelé irányt adják meg, a visszafele irányokban nem érvényesek.

GYIMESI BERNADETT

Tudtad-e... a kutyákról?

A csoki a kutyák számára kismértékben is mérgező lehet, ugyanis a benne lévő (koffein és) teobromin „túlpörgetheti” az állatot, ami szélsőséges esetben halálhoz vezethet.

A kutyák nem képesek izzadni, a hőt csak a nyelvükön keresztül tudják leadni, ezért is olyan veszélyes számukra a kánikula, a túlzott napsütés.

Doljuk végeztével nem azért kezdenek kaparni hátsó lábakkal, hogy betemessék a végterméküket, hanem hogy felhívják rá a figyelmet.

A HÓNAP FOTÓJA

FOTÓ: ÓDOR VIKTÓRIA

IMPRESSZUM

corvinusmedia

közgazdász

MAGYARORSZÁG LEGRÉGBBEN
MEGJELENŐ FELSŐOKTATÁSI LAPJA
ALAPITVA 1951

FŐSZERKESZTŐ: Pekoli Miklós
(miklos.pekoli@corvinusmedia.hu)
FELELŐS SZERKESZTŐ: Kelemen Luci
ROVATVEZETŐK:

Dengyel Dóra (Közélet)
Gyimesi Bernadett (Kávéház)
Horváth Máté (Központ)
Kalla Krisztina (Közélet)
Kelemen Luci (Kultúra)
Metzler Viktória (Közír)
Süle András (Közügy)

Valentinyi Júlia (Corvinus World)
OLVASÓSZERKESZTŐ: Horváth Zsófia,
Koskó Barbara, Ódor Viktória
NYELVI LEKTORÁLÁS: Matthew Kery
TÖRDELÉS: Rajnai Gábor

TERJESZTÉS:
Illés Roland (Közgaz Campus),
Kalla Krisztina (Budai Campus)
Kiadja a Budapesti Corvinus Egyetem
rektora és a HÖK elnöke
NYOMDA: Topbalaton Kft.
SZERKESZTŐSÉG:

Corvinus Hallgatói Média Központ –
Budapesti Corvinus Egyetem
1093 Budapest, Fővám tér 8.,
II. emelet 233. iroda
Tel.: 06-1-482-5603,
E-mail: info@corvinusmedia.hu
Web: www.corvinusmedia.hu

Közszemle

A társadalomtervezés nem mérnöki munka – interjú Horányi Özsébbel

Nagy felbolydulást váltott ki mind a diákok, mind az érintett oktatók körében a nemrégiben napvilágot látott hír, miszerint megszűnhet a népszerű kommunikáció szak. Az érintett minisztérium azóta cáfolta a sajtóértesüléseket, de mi felkerestük Egyetemünk professzor emeritusát, Dr. Horányi Özsébet, hogy megtudjuk, mi állhat a pletykák hátterében, és miért is elengedhetetlen a kommunikációs képzés.

SÜLE ANDRÁS

A kommunikáció szak nagyon jól megtaníthatja, hogy milyen is az ember

Három hete a kommunikációs képzés megszüntetéséről szóló, azóta a döntéshozók által többször cáfolt hírek bukkantak fel. Ennek kapcsán Dr. Nyíri Kristóf oktatásfilozófust, a Mindentudás Egyetemének egyik alapítóját is megkérdeztük a kommunikációs szakok fontosságáról.

SÜLE ANDRÁS

Liftes eset

„Ments meg!” – szólta a fiú, mire a lány megnyomott egy gombot, majd pár lélegzetvétellel később elköszönt, és sose látták egymást többé...

Nem, ez nem egy túlcukrozott románc klisé bevezetője, és nem is valami akciófilm gyengécske szerelmi szálának kezdő mozzanata. Ez egyszerűen csak a valóság néhány pillanata. Pár hete így kezdődött az egyik napom, egy ismeretlen fiú két szavával, egy fiúéval, akinek az arcát nem láttam, de akinek a szavai egész nap a fülemben visszhangoztak. Még ma is gyakran eszembe jut. Nem a fiú, a szavai.

KOSKÓ BARBARA

A megújuló Corvinus-identitás nyomában

Február során bejárta a sajtót az új koncepció, amely a corvinusos identitást hivatott kifejezni. Utánajártam, mi állt a döntés hátterében, és ennek során Dr. Görög Mihályt, Egyetemünk rektorhelyettesét is megkérdeztem.

BUJDOSÓ BEÁTA ZITA

Jegyrendszer

Igencsak megdöbbentem, amikor a jegypénztár ablakából nem a szokásos arc nézett vissza rám. Elődje már olyan régóta végezte munkáját, hogy azt hittem, a hosszú évek során gyökeret eresztett székébe, és a végtelen munkaórák alatt izadtságával együtt lényének eszenciája is beleivódott a kárpitba.

KELEMEN LUCI

Az esélyegyenlőség dalversenye lesz az Eurovízió?

Már csak két hónap, és megrendezik a hatvanadik Eurovíziós Dal-fesztivált, ezúttal Conchita Wurst hazájában, Ausztriában. Minden évben voltak olyan „extravagáns” előadók, akik nézők millióinál csapták ki a biztosítékot megjelenésükkel és/vagy előadásukkal, az utóbbi években azonban ez a humoros kitűnés inkább negatív diszkrimináció elleni kampányba fordult át, ezzel elnyomva „normális”, esetleg talán sokkal tehetségesebb előadótársaikat...

KALLA KRISZTINA

